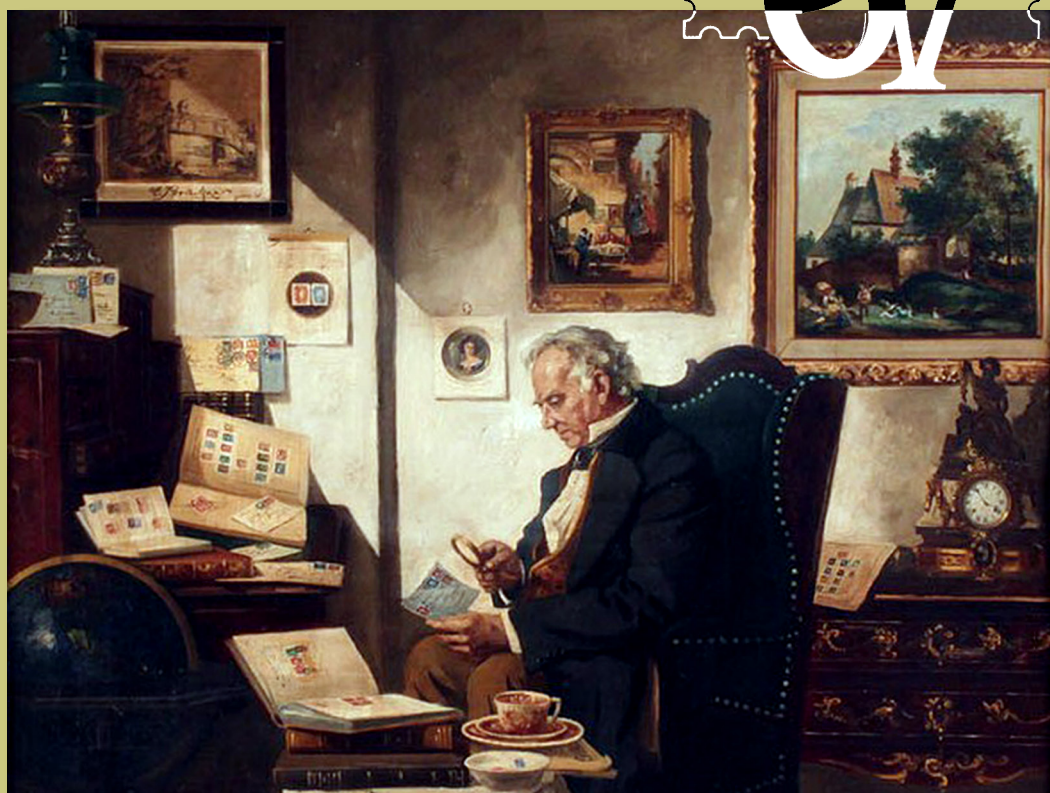


ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ



**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 17^ο, Αρ. 67. Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2016

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 17^ο, Τεύχος 67^ο, Ιούλιος -Σεπτέμβριος 2016
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π. Λεούσης, Π. Καγκελάρης, Δ. Βαρελάς

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NO+ADO", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Γράμμα του προέδρου	1	Editorial	1
Ο Δρόμος του Μεταξιού	2	Silk Road	2
Οι μεγάλοι ιστορικοί σταθμοί της Δημοκρατίας ...	4	The major historic milestones of the Republic	4
Μία *αρκούδα* με έντονο συμβολισμό	9	A "bear" with intense symbolism.....	9
Admiral Graf Spee	10	Admiral Graf Spee	10
25 Απριλίου 1945. Η συνάντηση στον Έλβα	12	April 25, 1945. Elbe Day	12
Ο κότσυφας	13	The blackbird	13
Ανοικτή Επιστολή: Γαλλικά *μονόφυλλα αγγελιών* ..	14	Open letter: <i>The French *Entiers annonce*</i>	14
Αχ! Αυτό το πλάνο: <i>Αδόλφος Χίτλερ</i>	17	Thematic plans: <i>Adolph Hitler</i>	17
Το φουα γκρά	18	The foie gras	18
Από τη γραφίδα στο μολύβι	20	From the stylus in pencil	20
Μανεκέν πις, το σύμβολο μιας πόλης	22	*Mannequin pis*, the symbol of a town	22
Πασάνγκ Λαμού Σέρπα	23	Pasang Lhamu Sherpa	23
Η πανώλης των βοοειδών	24	The rinderpest.....	24
Βυζαντινά σύμβολα στην τουρκική σημαία;	25	Byzantine symbols in Turkish flag?	25
Αβελάρδος & Ελοίζα. Ο έρωτας που έγραψε ιστορία	26	Abélard & Eloiz: a passionate and tragic love	26
Η σουρβιά	27	The sorbus tree	27
Αναδρομή στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις ...	28	History of the Hellenic philatelic exhibitions	28
Τα πρώτα Μουντιάλ ποδοσφαίρου	32	The first soccer's mundial	32
Δικά μας και δικά σας νέα	35	Philatelic news	35
Σπ. Σαμάρας, ο συνθέτης του Ολυμπιακού Ύμνου	36	Sp. Samaras, the Olympic anthem's composer	36
Η εποποιία του σολομού	37	The salmon's epepee	37
Τα σαλιγκάρια	38	The snails	38
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου	40	New issues of Greece and Cyprus	40
SERVICE ή *SVERIGE*; Ιδού το δίλημμα! ...	43	*SERVICE or SVERIGE? Behold the dilemma! ...	43
Valeriu Neaga, ο Αλ. Κοτοπούλης της Ρουμανίας	44	Dr Valeriu Neaga	44

Εικόνα εξωφύλλου: "Συλλέκτης γραμματοσήμων", του Γερμανού *Curt Bruckner* (1896 - ?).

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. Year 17th. No 67, July-September 2016

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangelaris, D. Varelas

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

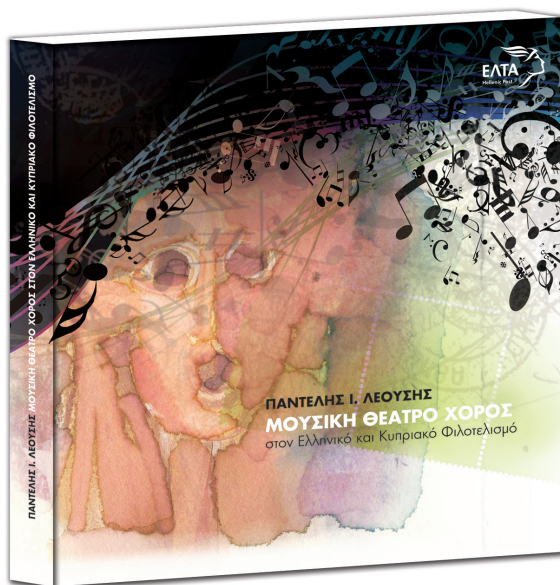
The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

Διοικητικό Συμβούλιο 2015-2016
Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού

Παντελής Λεούσης Πρόεδρος
Παναγιώτης Καγκελάρης Αντιπρόεδρος
Σπύρος Παπαγιάννης Γεν. Γραμματέας
Βασίλης Πετρόχειλος Ταμίας
Στάθης Πουλαράκης Έφορος
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα) μέλος
Φώτιος Μόσχος (Ναύπακτος) μέλος

Εξελεγκτική επιτροπή:
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος



Έκδοση Μαΐου 2015, Ελληνικών Ταχυδρομείων:

Παντελής Ι. Λεούσης

ΜΟΥΣΙΚΗ, ΘΕΑΤΡΟ, ΧΟΡΟΣ στον Ελληνικό και Κυπριακό Φιλοτελισμό

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012, ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013 Μεγάλο Αργυρό
ΚΥΠΡΟΣ -ΕΛΛΑΔΑ 2014 Μεγάλο Αργυρό, BALKANFILA 2015 Μεγάλο Αργυρό



ΠΑΝΤΕΛΗΣ Ι. ΛΕΟΥΣΗΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΤΟΥ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

BALKANFILA 2016. Χρυσό Μετάλλιο



Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:

www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...



Αγαπητοί φίλοι.

Μετά την καλοκαιρινή ραστώνη, η νέα φιλοτελική περίοδος αρχίζει δυναμικά με ένα χαρούμενο γεγονός: Την έκθεση Θεματικού Φιλοτελισμού και Μαξιμαφιλίας ΜΑΞΙ-ΘΕΜΑ 2016.

Ο χώρος της έκθεσης λειτουργικός και πανέμορφος, η συνεργασία με τους ανθρώπους του άριστη, η προθυμία των Ελληνικών Ταχυδρομείων να συνδράμουν δεδομένη, οι συμμετοχές πολλές και εκλεκτές, χωρίς κανένα κόστος για τους εκθέτες... Τι περισσότερο θα μπορούσε κανείς να προσδοκήσει;

Ένα ακόμα από τα πλεονεκτήματα του χώρου της έκθεσης είναι η θέση του. Βρίσκεται ακριβώς στην αρχή του πανέμορφου άλσους της Νέας Φιλαδέλφειας, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να συνδυάσει την έκθεση με ένα ζωγόνο περίπατο στα κατάφυτα σκιερά δρομάκια του. Ένας συνδυασμός φιλοτελικής πανδαισίας, ρομαντισμού και ψυχικής ανάτασης! Είναι βέβαιο ότι οι φίλοι φιλοτελιστές θα επωφεληθούν.

Εφέτος τα ΕΛΤΑ μας στενοχώρησαν και πάλι. Τέλος Σεπτεμβρίου και ήδη μας έχουν "βομβαρδίσει" με 13 σειρές, ενώ "Κύριος οίδε" πόσες μας επιφυλάσσουν ακόμη. Αν συνεχιστεί αυτή η πρακτική, ίσως στο μέλλον χρειαστούμε ένα Προσωπικό Φιλοτελικό Σύμβουλο! Έναν ειδικό που να παρακολουθεί τις νέες εκδόσεις και να μας ενημερώνει, για να μη χάνουμε το λογαριασμό!

Πέρα όμως από την φιλοπαίγμονα διάθεση που μας διακατέχει και μακριά από κάθε σκέψη αντιπαλότητας προς τα Ταχυδρομεία μας –με τα οποία νιώθουμε πάντα συνεργάτες-, είναι πανθομολογούμενο ότι η εφαρμοζόμενη πρακτική έχει αντίθετο από το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Διότι οι διαμαρτυρίες των φιλοτελιστών αυξάνονται και οι συλλέκτες αγοραστές συνεχώς μειώνονται. Όλοι αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη των ΕΛΤΑ να αυξήσουν τα έσοδά τους, σε μία περίοδο που η παραδοσιακή αλληλογραφία τείνει να εκλείψει, που οι κερδοφόρες συναλλαγές των πολιτών με τη εφορία εξέλπιαν –βλέπε αποστολή των Φορολογικών Δηλώσεων κτλ.-, που σε τομείς που είχαν την αποκλειστικότητα σήμερα υπάρχουν ιδιώτες ανταγωνιστές...

Πόσα όμως να πάρεις από τους συλλέκτες, και μάλιστα σε μία δραματική περίοδο όπως αυτή που διανύουμε; Η υπερβολική "αφαίμαξη" είναι επικίνδυνη. Μπορεί να επιφέρει ακόμα και τον θάνατο! Γι' αυτό και πολλοί "τραβούν τον καθετήρα" και διακόπτουν την "αιμοδοσία".

Επειδή εμείς δεν θέλουμε την ελάττωση των πελατών του ΕΛΤΑ -οι οποίοι αποτελούν εξάλλου τα εν δυνάμει μέλη των συλλόγων μας-, επειδή θέλουμε τα Ταχυδρομεία μας δυναμικά και υγιή, κάνουμε έκκληση: Λιγότερες σειρές, μικρότερες κλάσεις. Για να προσεγγίσουμε νέους συλλέκτες αντί να απομακρύνουμε τους παλιούς. Για να επενδύσουμε στο μέλλον. Για ένα καλύτερο μέλλον που έχουν ανάγκη τόσο τα Ταχυδρομεία μας όσο και ο Ελληνικός Φιλοτελισμός.

Καλό χειμώνα σε όλους!

Ο Πρόεδρος



Ο Δρόμος του Μεταξιού

Παρά το γεγονός ότι στα κινεζικά χρονικά γίνεται αναφορά στο Δρόμο του Μεταξιού μόλις από τον 2ο αιώνα π.Χ., πολλοί αρχαιολόγοι θεωρούν ότι αυτός ήταν μία ενεργή οδός εμπορίου ήδη από την παλαιολιθική περίοδο.

Αυτή η διαδρομή έγινε αιτία για να ενδιαφερθεί ο Κινέζος αυτοκράτορας Han Wudi (141-87 π.Χ.) της δυναστείας Хан για τους "μακρινούς πολιτισμένους λαούς" που οι Κινέζοι θεωρούσαν ότι κατοικούσαν σε δυτικές χώρες, πέρα από τις περιοχές των βαρβαρικών φυλών.

Οι Έλληνες, και αργότερα οι Ρωμαίοι είχαν αρχίσει να αναφέρονται στη "χώρα του μεταξιού" από τον 4ο αιώνα π.Χ., υπονοώντας την Κίνα. Οι Ρωμαίοι μάλιστα, αγάπησαν ιδιαίτερα το μετάξι στις αρχές της χριστιανικής εποχής. Τους το γνώρισαν καλύτερα οι Πάρθοι, που ήταν οι κύριοι οργανωτές αυτού του εμπορίου.

Εκτός από το μετάξι, πολλά άλλα ήταν τα προϊόντα που μεταφέρονταν μέσω του Δρόμου του Μεταξιού από τα ίδια караβάνια, όπως πολύτιμοι λίθοι, πορσελάνη, υφάσματα

από μαλλί ή λινάρι, νεφρίτης, κεχριμπάρι, ελεφαντόδοντο, λάκα, μπαχαρικά, γυαλί, κοράλλια, πολύτιμα μέταλλα, όπλα, κτλ. Ταυτόχρονα, μέσω αυτών των διαδρομών, διαδόθηκε εκτός της Κίνας η γνώση του χαρτιού και της πυριτίδας.

Ως Δρόμος του Μεταξιού ήταν ένα δίκτυο εμπορικών δρόμων μεταξύ της Κίνας και των χωρών που βρίσκονται στα δυτικά και στα νότια αυτής. Το δίκτυο αυτό απλωνόταν σε ολόκληρη την Ασιατική ήπειρο, με έναρξη την Κίνα και προορισμό την Ινδία, την Περσία και τις περιοχές της Μεσογείου, ενώ παράλληλα, μέσω του Ινδικού Ωκεανού, τα προϊόντα μεταφέρονταν μέσω των θαλάσσιων διαδρομών προς την Ινδοκίνα, την Ινδία, την Αραβική χερσόνησο και τις χώρες της ανατολικής Αφρικής. Ο Δρόμος του μεταξιού υπήρξε το σημαντικότερο εμπορικό δίκτυο από την Αρχαιότητα,

μέχρι την εγκατάλειψή του μετά την πτώση της Κωνσταντινούπολης το 1453.

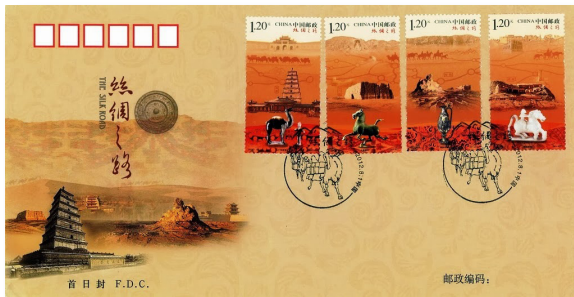
Το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών οδών της Κεντρικής Ασίας, μεταξύ Κίνας, Περ-



Μπουχάρα, Σαμαρκάνδη, Τασκένδη... Περιοχές της διαδρομής του Δρόμου του Μεταξιού.



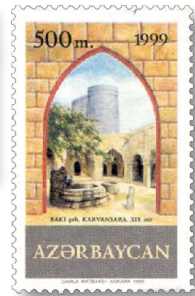
Πολλά караβάνια πενούσαν και από την Κορέα.



Μεγάλο μέρος των εμπορευμάτων που μεταφέρονταν, προέρχονταν από την αχανή Κίνα, με το Ουζμπεκιστάν να βρίσκεται και αυτό στη διαδρομή.



Καραβάν-σεράι, μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς: Obuk - Konya (Τουρκία), Zanko - Lanrenov (Βουλγαρία), μεταξύ δύο αντίστοιχων του Αζερμπαϊτζάν.



σίας, Δύσης και Ινδίας, και ιδιαίτερα του δρόμου του μεταξιού, το εξασφάλισαν οι Σογδιανοί, μία σκυθική φυλή που είχε εγκατασταθεί στη Σογδιανή, δυτικά του σημερινού Ουζμπεκιστάν. Ήταν πολύγλωσσοι, πολλοί ασκούσαν και την κατασκοπεία, είχαν μεταφραστές, διέθεταν διπλωματικούς πράκτορες σε όσους τους το ζητούσαν, και χρέωναν υψηλούς φόρους, ανεβάζοντας το κύρος και την ευμάρεια των πόλεων της Σαμαρκάνδης και της Μπουχάρας. Τα περισσότερα "Καραβάν-σεράι" της Κεντρικής Ασίας ανήκαν σε αυτούς.

Καραβάν-σεράι είναι ένα κτίριο που φιλοξενούσε εμπόρους και προσκυνητές κατά μήκος των εμπορικών ή προσκυνηματικών δρόμων. Το όνομα είναι περσικής προέλευσης, αλλά διαφοροποιείται σε πολλές χώρες. Οι Τούρκοι για παράδειγμα το ονόμαζαν han (Χαν) όπου το πήραμε κι εμείς και έγινε το γνωστό μας "χάνι".

Ένα Καραβάν-σεράι ήταν πάντα οχυρωμένο, περιτριγυριζόταν με στάβλους για τα μεταφορικά υποζύγια (άλογα ή καμήλες),

διέθετε αποθήκες για εμπορεύματα στο ισόγειο και δωμάτια για εμπόρους και ταξιδιώτες στον πρώτο όροφο. Ήταν επίσης τόπος ανταλλαγών και συναλλαγών μεταξύ αλλοδαπών εμπόρων.

Η σημασία του Δρόμου του Μεταξιού εκτός από την εμπορική και οικονομική του πλευρά, έχει να κάνει και με την πολιτική επιρροή που άσκησε, όσο και την τεράστια πολιτιστική του σημασία. Κατά μήκος του Δρόμου αναπτύχθηκαν σημαντικοί πολιτισμοί, ενώ αποτέλεσε δίοδο για την εξάπλωση του Βουδισμού στην Κίνα και την Ιαπωνία, και του Χριστιανισμού στις ανατολικές περιοχές. Συνέβαλε επίσης στην εξάπλωση του Ισλάμ και την κορύφωση των επιτευγμάτων του Ισλαμικού πολιτισμού.

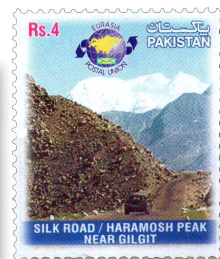
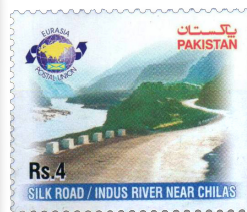
Η απότομη μείωση των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ Ανατολής και Δύσης που ακολούθησε την εγκατάσταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας τον 15ο αιώνα, οδήγησε στην ανάγκη εύρεσης νέων διαδρομών, κάτι που τελικά οδήγησε στην ανακάλυψη του Νέου Κόσμου.



Ο Δρόμος του Μεταξιού, σύμβολο φιλίας μεταξύ Κίνας και Αφγανιστάν.



Π. Α.



Η Τουρκία μας θυμίζει ότι πολλά από τα προϊόντα του Δρόμου του Μεταξιού με προορισμό τη Δύση περνούσαν από τη χώρα της. Αριστερά, το ιστορικό καραβάν-σεράι "Χάνι του Σουλτάνου". Και βέβαια, ο Δρόμος του Μεταξιού, εκτός από ερήμους, διέσχισε και ποτάμια, και ορεινά δύσβατα περάσματα του Πακιστάν, και άλλων χωρών.

Οι μεγάλοι ιστορικοί σταθμοί της Δημοκρατίας (Αρχαία Αθήνα, Ρώμη, μεγάλες επαναστάσεις)

του Δημήτρη Βαρελά

Χωρίς να θέλουμε να προβούμε σε ιστορική μελέτη, θα προσπαθήσουμε να κάνουμε ένα ταξίδι στην ιστορία για την πορεία του δημοκρατικού πολιτεύματος, χρησιμοποιώντας φιλοτελικό υλικό, ξεκινώντας από την πρώτη εμφάνισή του στην αρχαία Αθήνα και την μετέπειτα εξέλιξή του στην ρωμαϊκή εποχή. Στο ιστορικό αυτό ταξίδι θα κάνουμε "στάσεις" στις τρεις μεγάλες επαναστάσεις (γαλλική, αμερικανική και ρωσική) που, τουλάχιστον ως έναυσμα τους, είχαν κυρίαρχα την εδραίωση της δημοκρατίας.



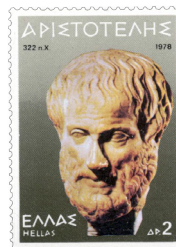
1



2



3



4

Αρχαία Αθήνα. Η λέξη δημοκρατία αποτελείται από τα συνθετικά "δήμος" (το σύνολο ή η συνέλευση των ανθρώπων που έχουν πολιτικά δικαιώματα) και "κράτος" (δύναμη, εξουσία, κυριαρχία). (εικ.1)

Η λέξη "κράτος" είναι μία απροσδόκητα σκληρή λέξη. Αντίθετα στις λέξεις "μοναρχία" και "ολιγαρχία" το δεύτερο συνθετικό "άρχω" σημαίνει "κυβερνώ, οδηγώ, κυριαρχώ". Ο όρος υιοθετήθηκε από τους Αθηναίους δημοκρατικούς. Δημοκρατία ορίζεται το πολίτευμα εκείνο στο οποίο η εξουσία βρίσκεται στα χέρια της συνέλευσης των εχόντων πολιτικά δικαιώματα. (εικ.2)

Η λέξη πρωτοεμφανίζεται στον Ηρόδοτο (εικ.3), που έγραψε μερικά από τα πρωιμότερα σωζόμενα γραπτά, αλλά ίσως δεν χρησιμοποιήθηκε πριν το 440-430 π.Χ. Δεν είναι σίγουρο ότι η λέξη χρησιμοποιήθηκε από τη στιγμή της γέννησης της δημοκρατίας, αλλά από το 460 π.Χ. γνωρίζουμε την ύπαρξη του ονόματος "Δημοκράτης", που προφανώς δόθηκε από τους γονείς στο παιδί τους ως ένδειξη δημοκρατικής νομιμότητας.

Η εγκαθίδρυση της δημοκρατίας αποδίδεται στον Κλεισθένη, αφού οι νόμοι του Σόλωνα καταλύθηκαν από τον Πεισίστρατο και ο Εφιάλτης απλώς βελτίωσε κάποιες ρυθμίσεις του Κλεισθένη. Τα όργανα της Αθηναϊκής δημοκρατίας ήταν τα τρία πολιτικά σώματα όπου οι πολίτες συγκεντρώνονταν σε εκατοντάδες και χιλιάδες και λάμβαναν αποφάσεις. Αυτά ήταν η Εκκλησία του Δήμου (σε ορισμένες περιπτώσεις με ελάχιστο όριο 6.000 ατόμων), η βουλή των 500 και τα δικαστήρια (τουλάχιστον 200 άτομα, αλλά έφταναν τα 6.000, όταν συγκαλούνταν η ολομέλεια της Ηλιαίας).

Ο Αριστοτέλης (εικ.4) στο έργο του "Πολιτικά" εξηγεί το βασικό ελάττωμα της δημοκρατίας: εξομοιώνει τα ανόμοια και εξισώνει τα άνισα.

Το πολίτευμα της δημοκρατίας, κατά τον Αριστοτέλη, δίνει ίσα δικαιώματα σε άτομα με διαφορετικές ικανότητες, έτσι καταργεί την αξιοκρατία. Δίνει ίσα δικαιώματα σε άτομα με διαφορετικές υποχρεώσεις, έτσι καταργεί την υπευθυνότητα. Δίνει ίσα δικαιώματα σε άτομα με διαφορετικά αποτελέσματα, έτσι καταργεί την νόμιμη διαφορά στις ηθικές ανταμοιβές. Η δημοκρατία δίνει μία ψήφο, σε κάθε άτομο, ανεξαρτήτως ενεργού πολιτικής δράσεως. Αυτό σημαίνει ότι ένας πολίτης που δεν συμμετέχει ποτέ στα κοινά, όταν έρθει η στιγμή της κάλπης, αντιμετωπίζεται ως ίσος με κάποιον που αγωνίζεται συνεχώς για το κοινό συμφέρον. Έτσι η δημοκρατία παρά το ότι διαφημίζεται ως πολίτευμα όπου όλοι μπορούν να συμμετέχουν, στην ουσία επιβραβεύει την πολιτική απάθεια και νω-



5



6



7



8



9



10



11

θρόνιτη. Ο δημοκρατικός πολίτης που δεν συμμετέχει στα κοινά, δεν απειλείται με κάποια ποινή. Αλλά γιατί να αντιμετωπίζει ποινή ο απλός πολίτης, αφού δεν απειλούνται με ποινές για κακοδιαχείριση αυτοί που εκλέγονται ως δημοκρατικοί ηγέτες. Ποιος μπορεί να αγνοήσει τον μεγάλο Έλληνα φιλόσοφο ο οποίος επηρέασε όσο κανένας άλλος την πολιτική σκέψη ανά τους αιώνες;

Ρωμαϊκά χρόνια. Όσον αφορά τη περίοδο της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, την καλούμενη ρεπουμπλικανική περίοδο της ρωμαϊκής ιστορίας, ενώ τα παλαιότερα ιστορικά εγχειρίδια προτιμούσαν τους όρους ελεύθερη πολιτεία και Ρωμαϊκή Δημοκρατία, σήμερα προτιμάται ο όρος ρεπουμπλικανική, από το λατινικό *res publica*. Είναι ευνόητο ότι στη διάρκεια αυτής της μακράς περιόδου, η Ρώμη μεταβλήθηκε από μία μικρή πόλη-κράτος σε μία υπερπόντια αυτοκρατορία, ενώ αναφύονταν ποικίλα προβλήματα και προκλήσεις, πολιτικής και κοινωνικής φύσης. Με τον όρο *res publica* αναφερόμαστε γενικά στη μορφή διακυβέρνησης του ρωμαϊκού κράτους από το 509 π.Χ. έως το 27 π.Χ., όταν ο Οκταβιανός (εικ.5) περιβάλλεται με μοναρχική εξουσία και τον τίτλο του Augustus (Σεβαστός), γεγονός το οποίο, ωστόσο, προβλήθηκε ως η αναβίωση της *res publica*. Παρά την ανεπάρκεια και την αναξιοπιστία των πηγών των πρώιμων αιώνων της περιόδου αυτής, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι τρία ήταν τα στοιχεία της πολιτικής εξουσίας: οι ύπατοι (consules), η σύγκλητος (senatus) και ο λαός (populus). Οι ύπατοι, δύο τον αριθμό, ήταν οι ανώτατοι άρχοντες, των οποίων η θητεία διαρκούσε ένα έτος και ήταν οι φορείς της εκτελεστικής εξουσίας, του *imperium*. Στις μείζονες αποφάσεις τους, όμως, ακολουθούσαν τη σύγκλητο. Οι προτάσεις των υπάτων υποβάλλονταν σε ψηφοφορία στις λαϊκές συνελεύσεις, τα *comitia*, προκειμένου να καταστούν νόμοι του κράτους. Σημαντικές προσωπικότητες, μεταξύ άλλων την εποχή αυτή ήταν οι αδερφοί Γράκχοι, (εικ 6) δύο εξέχοντες πολιτικοί της Αρχαίας Ρώμης, που ευνόησαν με τους νόμους τους τον απλό λαό σε βάρος των πατρικών και έχουν θεωρηθεί οι "πατέρες" του σοσιαλισμού. Μετά από κάποια επιτυχία στο μεταρρυθμιστικό τους έργο και οι δύο δολοφονήθηκαν για τα έργα τους.

Τελικά από την πρώιμη εποχή συγκρατούμε ότι θεμέλια της δημοκρατίας είναι οι ελεύθερες εκλογές (εικ.7), το δικαίωμα στην απονομή δικαιοσύνης (εικ.8), η ελευθερία του λόγου και η ανάπτυξη της προσωπικότητας (εικ 9), και η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών με την ανάπτυξη της παιδείας (εικ.10).

Αυτά τα βασικά θεμέλια της δημοκρατίας σχεδόν ποτέ δεν υπήρξαν όλα μαζί σε μακρά χρονική περίοδο. Η έλλειψη των βασικών αυτών ανθρωπίνων δικαιωμάτων οδήγησε τους λαούς σε μικρές ή μεγάλες εξεγέρσεις για την κατοχύρωσή τους. Επιλέξαμε να αναφερθούμε στις τρεις μεγάλες επαναστάσεις που άλλαξαν την ροή της ιστορίας στα χρόνια που έλαβαν χώρα και έγιναν έκτοτε ιστορικό σημείο αναφοράς παγκοσμίως.

Γαλλική Επανάσταση Η Γαλλική Επανάσταση του 1789 ήταν η κοινωνική επανάσταση που κατήργησε την απόλυτη μοναρχία στην Γαλλία γκρεμίζοντας το φεουδαρχικό σύστημα και αντικαθιστώντας το με το καπιταλιστικό, ενώ εξώθησε σε αναδιοργάνωση και την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία. Η Γαλλική Επανάσταση ενέπνευσε τους λαούς όλης της Ευρώπης, αποτελώντας το έναυσμα για τον ξεσηκωμό στην



12



13



14



15



16



17

Ισπανία, την Ιταλία και την Ελλάδα. (εικ 11)

Η επανάσταση οργανώθηκε από την ανερχόμενη αστική τάξη (Bourgeoisie), η οποία εμπνευσμένη από τα κηρύγματα των Διαφωτιστών και με κεντρικό σύνθημα το τρίπτυχο "Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα", θέλησε να βελτιώσει την υπάρχουσα μοναρχία μετατρέποντάς την σε συνταγματική και όχι να την καταργήσει. Στην πορεία όμως, η μοναρχία καταργήθηκε και μετά από περιόδους τρομοκρατίας αλλά και οργάνωση δίκαιου κράτους, η νεοσύστατη Δημοκρατία καταλύθηκε από τον Ναπολέοντα Βοναπάρτη.

Σταθμός στην γαλλική επανάσταση θεωρείται η πτώση της Βασίλλης, (εικ. 12) η οποία ήταν από τον 17ο αιώνα φυλακή πολιτικών και ποιτικών κρατουμένων. Οποιοσδήποτε πήγαινε ενάντια στην θέληση του βασιλιά φυλακίζονταν εκεί και κυρίως ευγενείς. Ακόμη και συγγραφείς οι οποίοι εξέφραζαν το πνεύμα του Διαφωτισμού, όπως ο Βολταίρος, (εικ. 13) φυλακίστηκαν εκεί. Στο λαό κυκλοφορούσαν μύθοι για πολυάριθμους και άγνωστους κρατουμένους, βασανιστήρια, αλυσσοδεμένους σκελετούς, υπόγεια κρατητήρια κτλ. Όταν όμως πραγματοποιήθηκε η άλωση, υπήρχαν μόνο επτά κρατούμενοι: τέσσερις πλαστογράφοι, δύο τρελοί (για έναν εκ των οποίων η οικογένειά του είχε πληρώσει ώστε να εγκλειστεί) και ένας σαδιστής με τον τίτλο του κόμητος. Αυτοί ζούσαν υπό σχετικά καλές συνθήκες, έχοντας ακόμα και υπηρέτες. Μερικές μέρες μετά την απελευθέρωση, οι τέσσερις εξ αυτών φυλακίστηκαν και πάλι σε άλλη φυλακή. Ωστόσο, η πτώση της Βασίλλης αποτέλεσε τον "ιδρυτικό μύθο" της Επανάστασης. Επιπλέον, μέσα στη φυλακή υπήρχαν σημαντικές ποσότητες πυρίτιδας που προφανώς ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη για τους επαναστάτες. Εκείνη την ημέρα σκοτώθηκαν πάνω από 100 άνθρωποι και ήταν η πρώτη μέρα που σκοτώνονταν τόσο πολλοί μετά την έναρξη της μέχρι τότε αναίμακτης Επανάστασης. Η επιτυχία των επαναστατών έγινε γνωστή στον βασιλιά, ο οποίος αναγνώρισε την αντιπροσωπεία των Παριζιάνων πολιτών στο δημαρχείο του Παρισιού ως επίσημους εκπροσώπους της πόλης. Κυρίαρχη φυσιογνωμία της γαλλικής επανάστασης, μεταξύ άλλων, είναι αναμφισβήτητα ο Ροβεσπιέρος (εικ. 14) ο οποίος, λόγω της προσωπικής του εντιμότητας, του ανεπίληπτου ιδιωτικού του βίου και του αδέκαστου χαρακτήρα του, είχε επονομασθεί από τους ομοϊδεάτες του "αδιάφθορος", δεν δίστασε για την εδραίωση του καθεστώτος του, να στέλνει καθημερινά διά του Επαναστατικού Δικαστηρίου στη λαιμητόμο (εικ. 15, 16) κατά δεκάδες και εκατοντάδες Γάλλους πολίτες αντιφρονούντες, βασιλόφρονες, μετριοπαθείς, αναρχικούς, κλέφτες, ύποπτους, άνδρες, γυναίκες, ακόμη και παιδιά καταδικασθέντες με συνοπτικές διαδικασίες.

Αμερικανική Επανάσταση. Με τον όρο Αμερικανική Επανάσταση ή Πόλεμος της Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ ορίζεται ο πόλεμος μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και των 13 αποικιών της στην αμερικανική ήπειρο (1775-1783). Ο ένοπλος αγώνας των αποικιών εναντίον της καταπιεστικής μητρόπολης ήταν η κορύφωση των πολιτικών διεργασιών του δεύτερου μισού του 18ου αιώνα (εικ. 17). Οι Άγγλοι φορολογούσαν βαριά τις αποικίες τους, γεγονός που προκάλοσε τη δυσφορία των κατοίκων, ιδιαίτερα των πλουσιότερων οι οποίοι ήθελαν να ξεφύγουν από την οικονομική κηδεμονία της Μεγάλης Βρετανίας. Η δυσφορία για τα φορολογικά μέτρα αρχικά, αλλά κυρίως για τον φόρο του τσαγιού που διατηρήθηκε για λόγους γοήτρου, έπειτα τις πρώτες αντιδράσεις των αποίκων, οδήγησε τους Αμερικανούς όχι μόνο να σταματήσουν να



18



19



20



21



22



23

αγοράζουν τσάι αλλά να καταστρέψουν και μεγάλα φορτία τσαγιού, πετώντας τα στην θάλασσα, στο λιμάνι της Βοστώνης στις 16 Δεκεμβρίου 1773. (εικ.18)

Οι Άγγλοι αντέδρασαν στέλνοντας 4.000 στρατιώτες να καταλάβουν την Βοστόνη. Όταν αγγλικές δυνάμεις στάλθηκαν για να πάρουν στρατιωτικό υλικό από την πόλη Κόνκορντ της Μασσαχουσέτης στις 19 Απριλίου 1775, συνάντησαν αντίσταση από την πολιτοφυλακή της Μασσαχουσέτης στο Λέξινγκτον και έπειτα στο Κόνκορντ. Οι Αμερικανοί κατάφεραν να σταματήσουν τους Άγγλους και να τους αναγκάσουν να γυρίσουν πίσω στη Βοστόνη έχοντας βαριές απώλειες. Η σύγκρουση είχε αρχίσει..(εικ.19)

Ακολούθησαν πολλές μάχες μεταξύ του Ηπειρωτικού στρατού των επαναστατημένων αποικιών, του οποίου αρχιστράτηγος ορίστηκε ο Τζωρτζ Ουάσιγκτον (εικ. 20).

Στις 4 Ιουλίου 1776 συγκαλείται συνέλευση των Αμερικανών στη Φιλαδέλφεια, όπου ψηφίζεται η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας, η οποία στηρίζεται στις πολιτικές ιδέες του Διαφωτισμού. Πρωταγωνιστές στη σύνταξη της Διακήρυξης υπήρξαν ο Τόμας Τζέφερσον (εικ.21), ο Βενιαμίν Φραγκλίνος (εικ.22).

Η Αγγλία υποχρεώθηκε να αναγνωρίσει τις 13 αποικίες στην Συνθήκη των Παρισίων το 1783 ως ανεξάρτητο κράτος με το όνομα Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ). Το σύνταγμα των ΗΠΑ, το οποίο συντάχθηκε το 1787, που ισχύει κατά βάση μέχρι σήμερα, ανακήρυξε τη χώρα ένωση (ομοσπονδία) πολιτειών και βασίστηκε στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Η κεντρική κυβέρνηση αποφασίζει για την οικονομία, την άμυνα και την εξωτερική πολιτική. Οι πολιτείες ρυθμίζουν μόνο τους ζητήματα τοπικής αυτοδιοίκησης, δικαιοσύνης, εκπαίδευσης και αστυνόμευσης. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από το Κογκρέσο μέσω της Γερουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Κάθε πολιτεία εκπροσωπείται στη Γερουσία από δύο γερουσιαστές, ανεξαρτήτως του πληθυσμού της. Στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ωστόσο, οι πολιτείες εκπροσωπούνται από αριθμό βουλευτών ανάλογο προς τον πληθυσμό τους. Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από τον Πρόεδρο, που εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια από ένα σώμα εκλεκτόρων και μπορεί να επανεκλεγεί μόνο μία φορά. Πρώτος πρόεδρος των ΗΠΑ εκλέχτηκε, το 1789, ο Τζορτζ Ουάσιγκτον. Προς τιμή του η πρωτεύουσα των ΗΠΑ πήρε αργότερα το όνομα του. Τέλος, η δικαστική εξουσία ορίστηκε ανεξάρτητη και αιρετή.

Ρωσική Επανάσταση. Η Ρωσική Επανάσταση ήταν μια σειρά από μεγάλα ιστορικά γεγονότα που συνέβησαν στη Ρωσία κατά το έτος 1917 και δεν σφράγισαν μόνο την ιστορική πορεία της χώρας αυτής, αλλά επηρέασαν καθοριστικά ολόκληρη τη νεότερη παγκόσμια ιστορία. Έχει χαρακτηριστεί ως ένα από τα μεγαλύτερα ιστορικά γεγονότα της ανθρωπότητας. (εικ.23)

Ουσιαστικά η "Ρωσική Επανάσταση" συμπεριλαμβάνει τα γεγονότα που συνέβησαν κυρίως τους μήνες Φεβρουάριο και Οκτώβριο του 1917, (εξ ου και η ονομασία τους, Φεβρουαριανή Επανάσταση και Οκτωβριανή επανάσταση αντίστοιχα). Αν και οι δύο αυτές επαναστάσεις θεωρούνται μέρος της Ρωσικής Επανάστασης, αφορούν πολύ διαφορετικές διαστάσεις και δεν πρέπει να συγχέονται μεταξύ τους.

Στις 15 Ιουνίου 1905 στασίασε και το πλήρωμα του καταδρομικού Ποτέμκιν (εικ.25). Στρατιωτικές στάσεις ακολούθησαν στην Κροστάνδη,



24



25



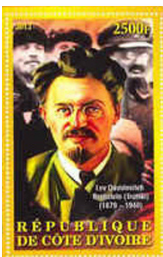
26



27



28



29

στο στόλο του Εύξεινου, ενώ στις 7 Δεκεμβρίου ξέσπασε γενική απεργία στη Μόσχα, που εξελίχθηκε σε ένοπλη εξέγερση, η οποία τελικά πνίγηκε στο αίμα. Τα γεγονότα αυτά, μολονότι δεν πέτυχαν, έδωσαν την ευκαιρία στους αγρότες και στους εργάτες να οργανωθούν σε σοβιέτ και να προετοιμαζόνται κατάλληλα για το αποφασιστικό και νικηφόρο χτύπημα. Στο μεταξύ ο τσάρος, κάτω από την πίεση των γεγονότων, παραχώρησε νομοθετικές συνελεύσεις (Δούμες), που τελικά απέτυχαν στο έργο τους, λόγω της αντίδρασης του τσάρου στις μεταρρυθμίσεις και του απολυταρχικού πρωθυπουργού του Στολίπιν.

Η εργατική επανάσταση άρχισε κατά το τέλος του Φεβρουαρίου του 1917 στην Αγία Πετρούπολη με τεράστιες απεργίες και δυναμικές διαδηλώσεις, που αργότερα εξελίχθηκαν σε οργανωμένο επαναστατικό κίνημα. (εικ.25)

Οι επαναστάτες ζήτησαν την παραίτηση του τσάρου Νικόλαου Β', ο οποίος εγκατέλειψε την εξουσία στις 15 Μαρτίου 1917 (εικ.26), χωρίς ο διάδοχός του δούκας Μιχαήλ Αλεξάντροβιτς, να δεχτεί τις ευθύνες του θρόνου.

Μέσα στο Μάρτιο η προσωρινή κυβέρνηση έδωσε γενική αμνηστία, η Φινλανδία ανακηρύχθηκε αυτόνομο κράτος, φυλακίστηκε η αυτοκρατορική οικογένεια, καταργήθηκε η θανατική ποινή, σταμάτησαν το φοβερά πογκρόμ κατά των Εβραίων, εφαρμόστηκε το οκτάωρο και χορηγήθηκε το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις γυναίκες. Στην κρίσιμη αυτή στιγμή ο Λένιν (εικ.27) επέστρεψε στη Ρωσία με σύνθημα τη μη υποστήριξη της καπιταλιστικής κυβέρνησης, την παύση του ιμπεριαλιστικού πολέμου και τη νίκη της κοινωνικής επανάστασης. Κι ενώ η κυβέρνηση κλονιζόταν και ο ρωσικός στρατός πιεζόταν συνεχώς από τους Γερμανούς, οι μπολσεβίκοι ενισχύθηκαν από τον Τρότσκι, (εικ.28) το σπουδαιότερο μετά το Λένιν αρχηγό και οικοδόμο της σοσιαλιστικής επανάστασης. Αμέσως μετά την επικράτηση της επανάστασης, η νέα επαναστατική κυβέρνηση, με πρόεδρο τον Λένιν, αφαίρεσε από τους ιδιοκτήτες τους και έθεσε υπό τον έλεγχο της όλες τις μεγάλες οικονομικές μονάδες (μεγάλα αγροκτήματα, εργοστάσια, τράπεζες, μεταφορικά μέσα κ.ά.), ανέθεσε τη διοίκηση των εργοστασίων στα σοβιέτ των εργατών και των μεγάλων αγροκτημάτων στα σοβιέτ των αγροτών και αναγνώρισε το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης στις διάφορες εθνότητες της χώρας. Ακολούθησαν οδομαχίες και καταλήψεις κairίων κτιρίων και σε σύντομο χρονικό διάστημα η Ρωσική Επανάσταση επικράτησε.

Στις 25 Οκτωβρίου 1924 συνήλθε στο Σμόλνι το 2ο συνέδριο των σοβιέτ της Ρωσίας (28) και αποφάσισε το πέρασμα της εξουσίας στα σοβιέτ και την έκδοση των δύο ιστορικών διαταγμάτων για την Ειρήνη και για τη Γη: "Η ιδιοκτησία των γαιοκτημόνων στη γη καταργείται από τη στιγμή αυτή χωρίς καμία αποζημίωση". Σχηματίστηκε το πρώτο Συμβούλιο των Επιτρόπων του Λαού (υπουργικό συμβούλιο), με το Λένιν ως πρόεδρο και στις 2 Νοεμβρίου η σοβιετική κυβέρνηση δημοσίευσε τη διακήρυξη των δικαιωμάτων των λαών της Ρωσίας.

Πως κατέληξαν οι τρεις μεγάλες επαναστάσεις είναι σε όλους λίγο πολύ γνωστό. Δεν υπάρχει όμως καμία αμφιβολία ότι και οι τρεις έγιναν με κύριο σύνθημα την πολύπαθη δημοκρατία, για την οποία ακόμα στο μυαλό μας, όταν την αναφέρουμε, έχουμε την αρχαία ελληνική δημοκρατία και μόνο αυτή (με τα προτερήματά της και τα ελαττώματά της). Έκτοτε η εξέλιξη του δημοκρατικού πολιτεύματος ήταν μάλλον πενιχρή.

Μία "αρκούδα" με έντονο συμβολισμό

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος μόλις έχει τελειώσει. Οι μεγάλες πόλεις της ηττημένης Γερμανίας είναι σωροί από ερείπια. Το Βερολίνο, πρωτεύουσα της Πρωσίας, της Γερμανικής Αυτοκρατορίας, της δημοκρατίας της Βαϊμάρης και του Τρίτου Ράιχ, δεν ευτύχησε να έχει μεγάλες περιόδους ειρήνης και ηρεμίας στο διάβα της ιστορίας του. Μετά τον πόλεμο το κέντρο είναι κι αυτό ερειπωμένο από τους βομβαρδισμούς, ενώ η πόλη είναι χωρισμένη σε ζώνες των συμμάχων. Ταυτόχρονα, με την έναρξη του "Ψυχρού Πολέμου", δεν θα αργήσει στα ανατολικά η κατασκευή του "Τείχους του Βερολίνου", ή "Τείχους της Ντροπής" για πολλούς.

Ωστόσο, ο κόσμος που απόμεινε στο ελεύθερο πια Βερολίνο πρέπει να αλληλογραφήσει, να επικοινωνήσει. Γι' αυτό και η πόλη του Βερολίνου (Stadt Berlin) πρέπει σύντομα να εκδώσει τα πρώτα της γραμματόσημα...

Τελικά τα πρώτα μεταπολεμικά γραμματόσημα του Βερολίνου, αν και έφεραν τις ενδείξεις "STADT BERLIN" ή "CITY OF BERLIN" (πόλη του Βερολίνου, γερμανικά ή αγγλικά). εκδόθηκαν από τους Σοβιετικούς, για το κρατίδιο του Βρανδεμβούργου που περιλάμβανε τις περιοχές του Βερολίνου και του Πότσνταμ. Τα γραμματόσημα αυτά ήταν σε χρήση σε όλες αυτές τις περιοχές, αλλά και στους τομείς του Βερολίνου που είχαν καταληφθεί από τις δυνάμεις των Δυτικών Συμμάχων.

Ως κεντρική εικόνα αυτών των γραμματοσήμων επελέγη το ζώο-σύμβολο του Βερολίνου: η αρκούδα. Όμως, μια αρκούδα μέσα σε έναν τόπο γεμάτο ερείπια, δύσκολα μπορούσε να ολοκληρώσει το συμβολισμό της. Γι' αυτό και η πρώτη έκδοση συνδυάστηκε με την αρκούδα που "συμβάλει" στην ανοικοδόμηση την κατεστραμμένη πόλης.

Υπενθυμίζουμε ότι το Βερολίνο βρισκόταν στη ζώνη της σοβιετικής κατοχής, αλλά λόγω της σημασίας του ως πρωτεύουσας της πρώην ναζιστικής Γερμανίας, η πόλη καταλήφθηκε από κοινού από τις συμμαχικές δυνάμεις, μετά από τη "Συμφωνία του Πότσνταμ" του τέλους του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Υποδιαιρείτο σε τέσσερις τομείς, ένα για κάθε συμμαχική δύναμη, και δεν θεωρείτο μέρος της σοβιετικής ζώνης.

Ωστόσο, κατά παράβαση της συμφωνίας του Πότσνταμ, η σοβιετική κυβέρνηση απέκλεισε την πόλη το 1948, και το 1949 ανακήρυξε τον ανατολικό τομέα του Βερολίνου ως πρωτεύουσα της νέας Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Το κράτος του Βρανδεμβούργου καταργήθηκε από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας το 1952 και αποκαταστάθηκε τον Αύγουστο του 1990, μετά από την επανένωση των δύο Γερμανιών.



Η αρκούδα του Βερολίνου παρωτρύνει στην ανοικοδόμηση με το φτυάρι, το μαξέρι, τη δόμηση...



...έτσι ώστε η πόλη να ξαναγίνει η όμορφη πρωτεύουσα της χώρας.



Το Άντιμυραλ Γκραφ Σπέε ήταν ένα θωρηκτό "τσέπης" που σχεδιάστηκε σύμφωνα με τους ναυτικούς περιορισμούς που όριζε η Συνθήκη των Βερσαλλιών για την ηττημένη Γερμανία του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Δεν ξεπερνούσε τους 10.000 τόνους. Βέβαια, οι Γερμανοί σχεδίαστές είχαν επινοήσει πολλές μεθόδους και καινοτομίες για να μειώσουν το βάρος και να το κάνουν όσο το δυνατόν πιο αξιόμαχο. Ακόμα και αλουμίνιο είχε χρησιμοποιηθεί για να κατασκευαστεί μεγάλο μέρος του εσωτερικού του.

Ο εξοπλισμός του, μεταξύ άλλων, περιλάμβανε έξι πυροβόλα των 11 ιντσών τοποθετημένα σε δύο τριπλούς πύργους, τα οποία το καθιστούσαν ισχυρό επιθετικό, παρά το σχετικά μικρό μέγεθός του.

Καθελκύστηκε την 1η Οκτωβρίου, 1932, και του δόθηκε το όνομα του Αντιναύαρχου Μαξιμιλιανού Ράιχσγκραφ (Reichsgraf) φον Σπέε που είχε νικήσει τους Βρετανούς στο Coronel της Χιλής το 1914, και έχασε τη ζωή του στη μάχη των Φόλκλαντ έναν μήνα αργότερα.

Μετά τις απαράιτητες δοκιμές και τη διαπίστωση της αξιοπιστίας του, ορίστηκε ως ναυαρχίδα του Γερμανικού Ναυτικού.

Μέχρι που ξέσπασε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος έκανε διάφορες μικροεπιχειρήσεις στον Ατλαντικό, όπως περιπολίες στα παράλια της Ισπανίας τα χρόνια του ισπανικού εμφυλίου πολέμου κτλ.

Με το ξέσπασμα του πολέμου, ο Χίτλερ

διάταξε το πλοίο να κατευθυνθεί στο Νότιο Ατλαντικό, με εντολή να επιτίθεται σε Συμμαχικά πλοία. Απέπλευσε από το Βίλχελμσχαβεν (Wilhelmshaven) στις 21 Αυγούστου, την 1η Σεπτεμβρίου συναντήθηκε με το συνοδευτικό πλοίο ανεφοδιασμού Altmark και, αφού κατάφερε να αποφύγει το βαρύ βρετανικό καταδρομικό HMS Cumberland –το εντόπισαν έγκαιρα τα υδροπλάνα του-, συνάντησε το πρώτο θύμα του: το ατμόπλοιο Clement στις 30 Σεπτεμβρίου, το οποίο και βύθισε.

Ακολουθώντας τους διεθνείς κανόνες για να εξασφάλιση της ασφάλειας του πληρώματος του Clement, ο πλοίαρχος Langsdorff ειδοποίησε τις ναυτικές αρχές της Βραζιλίας για την επίθεση.

Μόλις ενημερώθηκαν οι Σύμμαχοι για την παρουσία του Γκραφ Σπέε στο Νότιο Ατλαντικό, γαλλικό και βρετανικό ναυτικό σχημάτισαν οκτώ ομάδες που αποτελούνταν από 4 αεροπλανοφόρα, 2 θωρηκτά, 1 θωρηκτό αναχαίτισης, και 16 ταχύπλοα σκάφη για να το καταδιώξουν.

Στο μεταξύ, το Admiral Graf Spee συνέχισε τη δράση του. Στις 7 Οκτω-

βρίου βύθισε το φορτηγό Ashlea, στις 10 κατέλαβε το Huntsman, το Trevanion στις 22, το τάνκερ Africa Shell στις 15 Νοεμβρίου, λίγο αργότερα και άλλο, και άλλο... Έστειλε στο βυθό ένα τεράστιο αριθμό πλοίων.

Μέχρι τότε, το Άντιμυραλ Γκραφ Σπέε καταφέρνει με ελιγμούς να ξεφεύγει από τους διώκτες του. Ωστόσο, ένας από τους ηγέτες



Ο Στρατηγός Γκραφ Σπέε που έδωσε το όνομά του ιστορικό γερμανικό θωρηκτό.



Γκραφ Σπέε και Αγιάς, δύο θανάσιμοι αντίπαλοι

των συμμαχικών δυνάμεων υπολόγισε ότι το θωρηκτό θα έπρεπε να βρίσκεται κάπου στην περιοχή του το Rio de la Plata. Ο μεγάλος αριθμός εμπορικών πλοίων που κινείτο σε αυτή την περιοχή θα ήταν ένας ενδιαφέρον στόχος για το θωρηκτό... Ξεκίνησαν λοιπόν για εκεί, με τρία καταδρομικά: Το Άγιαξ (7.000 τόνοι), το Έξετερ (8.400 τ) και το Αχιλλέας (6.800 τ). Αν όμως οι βρετανικές δυνάμεις ήταν μεγαλύτερες σε αριθμό και την ταχύτητα σε σύγκριση με το θωρηκτό στέπης, το Graf Spee ήταν πιο ευέλικτο, είχε βαρύτερο οπλισμό και μεγαλύτερο πεδίο δράσης.

Στις 5.50' της 13 Δεκεμβρίου, τα παρατηρητήρια του Graf Spee είδαν στον ορίζοντα ένα, και στη συνέχεια δύο κατάρτια. Ήταν ο Αίας και ο Αχιλλέας και, λίγο μετά, εμφανίστηκε το τρίτο κατάρτι: αυτό του Έξετερ. Ο Γερμανός πλοίαρχος ανέκρουσε πρύμναν. Ήταν όμως πολύ αργά. Το Graf Spee είχε πλέον εμπλακεί.

Οι Βρετανοί, μόλις είδαν το θωρηκτό περιπίπτου στις 6:20, χωρίστηκαν σε δύο ομάδες, έτσι ώστε τα πυρά του Graf Spee να διασπείρονται, ενώ το ίδιο να βρίσκεται ανάμεσα σε διασταυρούμενα πυρά.

Η μάχη άρχισε στις 6:25 και τελείωσε στις 7:40 μ.μ. Το πρώτο πλοίο που βλήθηκε ήταν το Έξετερ. Η μάχη τελείωσε όταν τα δύο άλλα βρετανικά θωρηκτά υποχώρησαν πίσω από ένα προπέτασμα καπνού, ενώ το λαβωμένο Exeter είχε ήδη καταφέρει να διαφύγει. Τότε, ο καπετάνιος του το Graf Spee αποφάσισε να πάει στο Μοντεβιδεο για τις περισσότερες

επείγουσες επισκευές, περιμένοντας ενισχύσεις είτε με πλοίο επιφάνειας, ή με υποβρύχιο.

Προσπαθώντας να κερδίσει όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο στο Μοντεβιδεο, ο καπετάνιος Langsdorff φάνηκε μετριπαθής με τις Ουρουγουανές αρχές της κυβέρνησης Alfredo Baldomir, επιτρέποντας σε αξιωματικούς να επισκεφτούν το πλοίο και ελευθερώνοντας Βρετανούς κρατούμενους. Τελικά, η ουδέτερη Ουρουγουάη του έδωσε 48 ώρες ελλημισμού, σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις.

Ήταν προφανώς αδύνατο να επιδιορθωθούν οι εκτεταμένες ζημιές του Graf Spee σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα.

Στο λιμάνι, το πλοίο ήταν υπό τη συνεχή παρακολούθηση Βρετανών ναυ-

τών. Ως εκ τούτου, ήταν αδύνατο να φύγουν κρυφά.

Στις 17 Δεκεμβρίου, έγινε και η ταφή των νεκρών Γερμανών ναυτών.

Εκείνη την ημέρα, ήταν ακόμα δυνατό να διαφύγει το Graf Spee, καθώς οι Άγγλοι ήταν ακόμα μακριά και δεν είχαν συγκεντρώσει έναν αξιόλογο στόλο. Υπήρχαν μόνο τα καταδρομικά Άγιαξ και Αχιλλέας, που ενισχύθηκαν από το Cumberland, ενώ περίμεναν και ένα θωρηκτό. Ωστόσο, οι διεθνείς συμφωνίες δεν επέτρεπαν στο Graf Spee να φύγει από το λιμάνι πριν περάσουν 24 ώρες.

Μπρος σε αυτό το αδιέξοδο, ο Γερμανός καπετάνιος γύρησε οδηγίες από το ναυαρχείο του. Η απάντηση ήρθε άμεσα: "Αν δεν μπορείτε να διαφύγετε, βυθίστε το Graf Spee"!



Επιτολή προς το Γκραφ Σπέε της περιόδου που βρισκόταν στην Αργεντινή.



Αχιλλέας, Άγιαξ και Έξετερ, και δεξιά το ...θύμα τους, το Γκραφ Σπέε.



Το Cumberland που ενίσχυσε τον Άγιαξ και τον Αχιλλέα.

Στις 17 Δεκεμβρίου 1939, στις 6:15 μ.μ., το θωρηκτό σήκωσε άγκυρα και ανοίχτηκε έξω από το λιμάνι, συνοδευόμενο από ένα γερμανικό φορτηγό και δύο αργεντινά ρυμουλκά, όπου και, στις 8 μ.μ., ανατινάχτηκε. Το πλήρωμα μεταφέρθηκε στην Αργεντινή, όπου και φυλακίστηκε.



"Το Σπέε ανατινάχτηκε από το πλήρωμα" (Daily News, 18/12/1939).

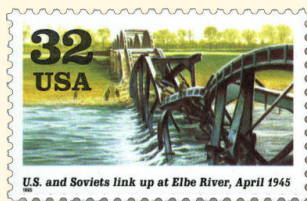
Στις 20 Δεκεμβρίου, ο πλοίαρχος Hans Wilhelm Langsdorff βρέθηκε νεκρός στο κρεβάτι του, με μια σφαίρα στον κρόταφο. Οι αιχμάλωτοι που υπήρχαν στο Graf Spee και μετεπιβίβαστηκαν στο πλοίο εφοδιασμού Altmark, απελευθερώθηκαν από το βρετανικό καταδρομικό Cossack και μεταφέρθηκαν στην ουδέτερη Νορβηγία.

Παντελής Λεούσης

25 Απριλίου 1945 Η συνάντηση στον Έλβα

Το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου πλησιάζει. Στην Ευρώπη δεν υπάρχουν πια παρά μόνο δύο μέτωπα: Το ένα, το ανατολικό, με τους Ρώσους και το άλλο στη Δύση, με τους Αμερικανούς και τους Συμμάχους. Οι δυνάμεις του Τρίτου Ράιχ δεν βρίσκονται πια ανάμεσα στα δόντια της τανάλιας των αντιπάλων τους. Έχουν ήδη κοπεί στα δύο.

Λίγο πριν, ο Στρατηγός Αϊζενχάουερ αποφάσισε να τροποποιήσει τα αρχικά του σχέδια. Από το τέλος Μαρτίου εγκατέλειψε την ιδέα να βαδίσει προς τη γερμανική πρωτεύουσα. Έτσι κι' αλλιώς, στο Βερολίνο θα έφθανε πρώτος ο Κόκκινος Στρατός που βρισκόταν 60 χλμ. μακριά, ενώ οι Αμερικανοί έπρεπε να διανύσουν 300. Ένας ακόμα λόγος



"Απρίλιος 1945, ΗΠΑ και ΕΣΣΔ συναντώνται στον ποταμό Έλβα"

ήταν ότι θεώρησε μάταιο να θυσιάσει 100.000 άνδρες του στις πεδιάδες της Κεντρικής Γερμανίας, για να φτάσει σε μια πόλη σωρό ερειπίων που θα έχει ήδη ελευθερωθεί και δεν πρόσφερε πια ιδιαίτερο στρατηγικό ενδιαφέρον. Γι' αυτό και επέλεξε ως κομβικό σημείο συνάντησης των Δυτικών με τους Ανατολικούς τον ποταμό Έλβα.

Από την άλλη πλευρά, ο Χίτλερ, ο Γκέμπελς και μια μικρή ομάδα υψηλόβαθμων Ναζι υπάρχουν ακόμη. Ο Αϊζενχάουερ φοβόταν ότι, υπό την προστασία φανατικών ελίτ στρατευμάτων τους, θα μπορούσαν να εγκατασταθούν σε ένα απομακρυσμένο φρούριο στη Σκανδιναβία ή στις Άλπεις, και από εκεί συνεχίσουν να οδηγούν τον αγώνα με τα τελευταία στοιχεία του γερμανικού στρατού, διαιωνίζοντας έτσι τον πόλεμο επί μακρόν. Γι' αυτό και επέλεξε ένα τριπλό άξονα επίθεσης. Κατεύθυνε ένα μέρος του στρατού προς στα Βόρεια και ένα στα Νότια, ώστε να αποκόψει τις πιθανές διόδους υποχώρησης του Χίτλερ, ενώ στο κέντρο η 1η Στρατιά του Στρατηγού Hodges θα εισχωρούσε ανεμπόδιστη στην καρδιά του Ράιχ, για να συναντηθεί με τους Σοβιετικούς όσο το δυνατόν συντομότερα.



Τελικά, το σχέδιο στέφθηκε με επιτυχία. Οι δύο στρατοί συναντήθηκαν στις 25 Απριλίου 1945.

Το γραμματόσημο των Νήσων Μάρσαλ απεικονίζει θαυμάσια τις σκηνές που επακολούθησαν!

Π. Α.

Ο κότσυφας

Κότσυφας! Αυτός ο πανέμορφος καλλικέλαδος γείτονας που φωλιάζει σε όποιο δασύφυλλο θάμνο ή δέντρο της αυλής μας, και που περιφέρεται καμαρωτός και νευρώδης, τσιμπολογώντας στα μαλακά χρώματα και τα υγρά χορτάρια του κάθε κήπου, δημόσιου ή ιδιωτικού... Αυτός με την αεικίνητη μακριά ουρά, είτε προχωρά με μικρά πηδήματα ή στέκεται ακίνητος, έχει γίνει αχώριστος φίλος της παρατηρητικής ματιάς μας.

Με τις πρώτες ελάχιστες ενδείξεις ότι κοντεύει να έρθει η άνοιξη, τότε που μπαίνει σε εφαρμογή το λαϊκό ρητό "ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει, καλοκαίρι θα μυρίσει", ο κηρομήτης κότσυφας, ο αρσενικός, θα ανέβει στο πιο ψηλό κλαδί της γειτονιάς και θα αρχίσει το ερωτικό του κάλεσμα. Περίτεχνα, με περίπλοκους λαρυγγισμούς, θα προσπαθήσει να αποδείξει σε όλους τους άλλους ανταγωνιστές της περιοχής ότι αυτός και μόνο είναι κατάλληλος για να συνευρεθεί με την "εκλεκτή της καρδιάς του". Εκείνη, δήθεν αδιάφορη, ανασκαλεύει αμέριμνα με το γκριζωπό ράμφος της τα σαπισμένα φύλλα της διπλανής αλέας αναζητώντας σκουλήκια και σαλιγκάρια. Πρέπει να δυναμώσει. Την περιμένουν γέννες, κλώσημα!

Ικανός και καταφερτζής καθώς είναι ο κυρ κότσυφας, θα πετύχει το σκοπό του και, 15-16 μέρες μετά, η καλοσχεδιασμένη ολοστρογγυλή φωλιά που κατασκευάστηκε με φροντίδα από ξερά χόρτα και μικρά κλαδιά και επενδύθηκε με λάσπη, θα φιλοξενήσει τα κοτσυφούλα της επόμενης γενιάς.

Το ζευγάρι θα παραμείνει μαζί, όλο το χρόνο, και το θηλυκό θα κλωσήσει τα αυγά του

τρεις φορές για κάθε αναπαραγωγική περίοδο. Όμως δεν είναι σπάνια τα αυγά της πρώτης γέννας να χάνονται. Καθώς τα κοτσυφία βιάζονται να αναπαραχθούν, οι παγωνιές του "Μάρτη, γδάρτη, παλουκοκαύτη..." σκοτώνουν τα μικρά.

Το κατάμαυρο, στιλπνό πτέρωμα, η κατακίτρινη μύτη και οι κίτρινοι –πορτοκαλί κύκλοι γύρω από τα μάτια, είναι χαρακτηριστικά του αρσενικού. Το θηλυκό έχει γκριζοπράσινο φτέρωμα, καφετί λαιμό και ασαφείς ραβδώσεις στο στήθος, ενώ το ράμφος του είναι σκουρόχρωμο.

Ο κότσυφας, ο οποίος είναι ένα είδος τσίχλας, είναι ενδημικό, αλλά και αποδημητικό πουλί. Με το τέλος του Φθινοπώρου πολλά άτομα του είδους μεταναστεύουν για να ξεχειμωνιάσουν από τις βόρειες παγωμένες χώρες, όπως η Ρωσία και η Σκανδιναβία. Κατεβαίνουν προς τις ζώνες με ήπιο κλίμα. Άλλα πάλι, όταν συναντούν ευνοϊκό κλίμα, εγκαθίστανται εκεί μόνιμα.

Ο κότσυφας είναι παμφάγο πουλί. Καταναλώνει έντομα, σκουλήκια, σαλιγκάρια, μούρα και φρούτα, και μπορεί να κάνει την εμφάνισή του όπου υπάρχει πράσινο. Τον συναντάμε σχεδόν παντού: Σε άλση, πάρκα,

ρεματιές, φράχτες, δάση, πουρναρία, θαμνώδεις εκτάσεις της Ευρώπης, Ασίας, και Βόρειας Αφρικής, αλλά και σε Αυστραλία και Νέα Ζηλανδία όπου έχει εισαχθεί.

Η λαϊκή μούσα, ελληνική και ξένη, έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με αυτό το αξιαγάπητο πουλί, με ιδιαίτερη αναφορά στην περίτεχνη, χαρακτηριστική λαλιά του.

Α. Τ.



Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς



Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Τα γαλλικά "μονόφυλλα αγγελιών".

Μια πρακτική που εφαρμόστηκε για πολλά χρόνια στη Γαλλία, από εταιρίες και σπανιότερα από οργανώσεις ήταν η χρησιμοποίηση επιστολικών δελταρίων με έντυπο γραμματόσημο (μονόφυλλα) για την διαφήμιση των προϊόντων ή και φιλανθρωπικών- σκοπών τους. Το όνομά τους: "Entiers annonces" (μονόφυλλα αγγελιών).

Για να είναι πιο ελκυστικά στο κοινό και πιο αποτελεσματικός ο σκοπός της έκδοσής τους,

πουλιούνταν συνήθως σε χαμηλότερη τιμή από τα κανονικά ταχυδρομικά τέλη. Δεν ήταν μάλιστα λίγες οι περιπτώσεις που προσφέρονταν και δωρεάν.

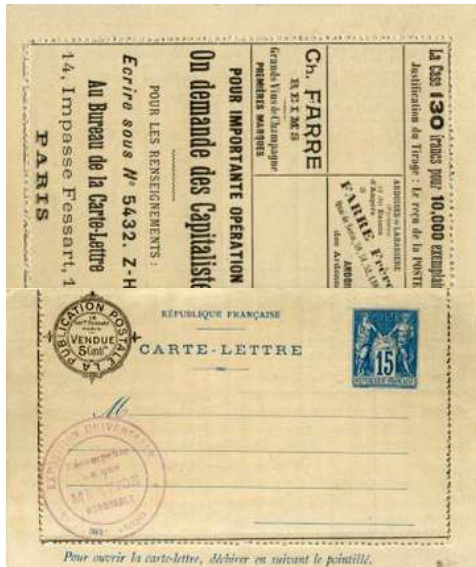
Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους ήταν το ότι πουλιούνταν νόμιμα, εκτός των ταχυδρομικών γκισέ.

Τα "μονόφυλλα αγγελιών" είτε ήταν "νομιμοποιημένα" από τα τις ταχυδρομικές αρχές αφού μετά την ιδιωτική εκτύπωση των διαφημίσεων παραδίνονταν στο ταχυδρομείο για την εκτύπωση του σχετικού γραμματοσήμου (ιδιωτικά μονόφυλλα κατόπιν παραγγελίας), είτε ήταν έτοιμα μονόφυλλα με έντυπο γραμματόσημο και οι εταιρείες εντύπων απάνω τους, σε δεύτερο χρόνο, τα επιθυμητά κείμενα και/ή εικόνες (μο-



Δύο επιστολικά δελτάρια του 1900 που πήραν έντυπο γραμματόσημο μετά από παραγγελία. Τεκμηριώνουν μπύρα (άνω), λύκαινα, ταμπλέτες, επιδόρπιο γλυκό.

Εμπρόσθια και οπίσθια όψη ρεπλικέ μονόφυλλου τέλους του 19ου αι. Ο χάρος για το κείμενο του αποστολέα βρίσκεται ανάμεσα στις διαφημίσεις.



Μονόφυλλο με ρεπικάζ. Αντί 15 c πουλήθηκε 5 c.



Ρεπικάζ ειδοποιητήριο σε μονόφυλλο πνευματικού (σωληνωτού) ταχυδρομείου.

Vente en Gros : 47, rue La Fayette
BREVETE S. G. D. G.

LA MAISON **BELMONDO** a constamment prêts à livrer

250,000 litres

de *Vermouth de Turin* et *Vermouth sec*

garantis purs, livrables de suite **franco en gare** dans toute la France au prix très-minime de 1 fr. 15 le litre par 100 litres. Réductions pour les commandes supérieures. La caisse de 12 bouteilles franco port et emballage : 21 fr.

SPÉCIALITÉ DE COMESTIBLES & VINS ITALIENS
10, Faubourg Montmartre. — GROS : 15 et 17, rue de Trévise, PARIS.

Le **PICOTIN**
Apéritif Américain
à BASE D'AVOINE et d'ORANGE est

APÉRITIF :
Il se mêle à tous les Sirops et Liqueurs en y ajoutant de l'eau.

DIGESTIF :
Il se prend pur; additionné de Champagne il est exquis.

Dépôt : **P. ROUSSEAU**
14, rue Quincampoix, PARIS

OPÉRATIONS DE **BOURSE** SANS RISQUES

Le capital, quoiqu'il arrive, reste la propriété du Client.

Demander Renseignements au Directeur de la **Correspondance Financière**
28, rue Saint-Lazare, Paris

BÉNÉFICES GARANTIS

GUÉRISON certaine et radicale de toutes les affections de la **Peau**, même des **Plaies variqueuses** dites incurables. Le traitement est à la portée des petites bourses, ne dérange pas du travail et dès le 2^{me} jour donne de l'amélioration.

M. LENORMAND Médecin-Spécialiste à MELUN
Consultations gratuites par Correspondance.

VITRAUX
"Glacier"

La plus parfaite Imitation des Vitraux peints

Ce système permet de se procurer à **un prix insignifiant** le luxe de Vitraux d'une remarquable beauté.

Contre **2 fr. 50** envoi d'échantillons et Album illustré en couleurs. — Brochure illustrée gratis.

L. REVON & Co, 23, r. d'Hauteville, Paris

Μονόφυλλο με έντυπη γραμματοσήμανση κατά παραγγελία. Διαφημίζει και υποστηρίζει θεματικά βερμούτ, αμερικανικό απεριτίφ, χρηματιστήριο, θεραπεία δερματικών παθήσεων και νέα τεχνική βιτρώ. Οι εικόνες τεκμηριώνουν επίσης ενδυμασίες, γαϊδούρι, όπλα κτλ.

νόφυλλα ρεπικέ ή ρεπικάζ, σύμφωνα με τη φιλοτελική ορολογία).

Οι τρόποι διακίνησης αυτών των μονόφυλλων ήταν ποικίλοι. Άλλοτε μοιράζονταν δωρεάν στο τυχαίο κοινό, άλλοτε η διαφημιζόμενη εταιρεία διέθετε μια ποσότητα στα καταστήματα που διέθεταν τα προϊόντα της, οπότε αυτά τα μοίραζαν στους πελάτες τους δωρεάν. Άλλοτε πάλι τα διέθεταν στους εμπόρους οι αποθήκες, σε χαμηλότερη τιμή από την ονομαστική, ή και στην ίδια την ονομαστική, προσφέροντάς τους όμως κάποιο διαφημιστικό τευχίδιο γραμματοσήμων, με πολλαπλάσια οικονομική ωφελιμότητα από εκείνη της οποιαδήποτε έκπτωσης στην τιμή των "μονόφυλλων αγγελιών".

Η θεματική χρησιμότητα αυτού του φιλοτελικού υλικού είναι δεδομένη. Μεγάλη η ποικιλία θεμάτων που τεκμηριώνει, εξισου μεγάλο το κύρος τους καθώς δεν βρίσκονται εύκολα. Όμως χρειάζεται προσοχή. Διότι είναι κατάλληλα για τις θεματικές συλλογές μας μόνο αυτά που πέρασαν από το τυπογραφείο του ταχυδρομείου μετά την ιδιωτική εκτύπωση των διαφημίσεων. Τα άλλα, τα ρεπικάζ, δεν επιτρέπονται. Και είναι λογικό να μην επιτρέπονται αφού ο καθένας θα μπορούσε να αγοράσει ένα "λευκό" μονόφυλλο από το ταχυδρομικό γκισέ και να τυπώσει επάνω του ότι "τραβάει η όρεξή του".

Είναι αλήθεια ότι έχουν αρχίσει πολλές συζητήσεις για το αν πρέπει να συνεχιστεί αυτή η απαγόρευση χρησιμοποίησης των παλιών ρεπικέ μονόφυλλων. Γι' αυτό και πολλοί κριτές κάνουν "στραβά μάτια" όταν τα συναντούν στις συλλογές μας. Πολλοί πιστεύουν ότι δεν θα αργήσει η ημέρα που θα έχουν ίδια χρήση με αυτά που πήραν έντυπο γραμματόσημο κατόπιν παραγγελίας. Ωστόσο, εμείς θα πρέπει επί του παρόντος να είμαστε προσεκτικοί. Τουλάχιστον, οφείλουμε να τα γνωρίζουμε, ώστε η παρουσία τους στη συλλογή μας να είναι συνειδητή και "εν γνώσει των συνεπειών του νόμου", αν συμπέσει ο κριτής να είναι ολίγον "αρτηριοσκληρωτικός" ή, έστω, ολίγον αυστηρός!

Στο επόμενο τεύχος του Θεματικού Φιλοτελιστή θα μιλήσουμε ειδικότερα για τα σύγχρονα ρεπικάζ. Διότι τα παλιά έχουν την "πατίνα" του χρόνου και μας ξεγελάνε εύκολα, μοιάζοντας με επίσημα μονόφυλλα. Στα νεότερα όμως, τα ρεπικάζ είναι συχνά κραυγαλέα και δεν υπάρχει δικαιολογία να μην τα γνωρίζουμε.

Παντελής Λεούσης



Διπλό μονόφυλλο ρεπικάζ με διαφημίσεις, ονομαστικής αξίας 15 c. που πουλιόταν 5 c. Διαφημίζει μαργαριτάρια Ιαπωνίας, έμπορο γραμματοσήμων, ανθρακούχο νερό κτλ.



Διπλό μονόφυλλο ρεπικάζ που διαφημίζει γλυκίσματα. Την κατασκευή του επιμελήθηκε η εταιρεία "Société internationale de la carte-lettre réclame", ειδικευμένη στην παραγωγή τέτοιων διαφημιστικών μονόφυλλων για λογαριασμό πελατών.

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Του Ιταλού Cesare Giorgianni

ΑΔΟΛΦΟΣ ΧΙΤΛΕΡ, από το Μπραουνάου στο Ντάντσιγκ

Κεφάλαιο 1: Προς την εξουσία

- 1.1 Παιδικά χρόνια
- 1.2 Περίοδος της Βιέννης
- 1.3 Προσέγγιση της πολιτικής
- 1.4 Ναζισμός
- 1.5 Καγκελάριος του κόμματος



Κεφάλαιο 2: Προς τον πόλεμο

- 2.1 Η πολιτική
- 2.2 Άξονας και Χαλύβδινο Σύμφωνο
- 2.3 Οι αιτίες της σύρραξης
- 2.4 Η κατάληψη της Αυστρίας
- 2.5 Εισβολή στην Τσεχοσλοβακία...
- 2.6 ...και ο Πόλεμος!



Το φουα γκραά

Μια λιχουδιά με αμφιλεγόμενο τρόπο παραγωγής

Το "φουά γκρα" (από το γαλλικό foie gras = παχύ συκώτι) είναι ένα από τα πιο φημισμένα γαστρονομικά εδέσματα της γαλλικής κουζίνας. Σύμφωνα με το γαλλικό δίκαιο, το φουά γκρα ορίζεται ως "το συκώτι πάπιας ή χήνας που παχύνεται με αναγκαστική παροχή τροφής από καλαμπόκι, με τη βοήθεια ενός σωλήνα σίτισης", και θεωρείται ως προϊόν που "ανήκει στην προστατευόμενη πολιτιστική και γαστρονομική κληρονομιά της Γαλλίας".

Οι πάπιες βρίσκονται περιορισμένες και τρέφονται βιαίως δύο φορές την ημέρα επί 12.5 ημέρες και οι χήνες τρεις φορές την ημέρα για περίπου 17 ημέρες, ώστε να διευρυνθεί γρήγορα το συκώτι τους 10 φορές περισσότερο από τον συνήθη όγκο του. Οι πάπιες σφάζονται συνήθως σε 100 ημέρες και οι χήνες την 112η ημέρα.

Η γεύση του φουά γκρα περιγράφεται ως πλούσια βουτυρώδης και λεπτή, σε αντίθεση με το συκώτι μιας πάπιας ή χήνας που τρέφεται φυσιολογικά. Στο εμπόριο πωλείται ολόκληρο ή έτοιμο σε "μους" ή "πατέ", και μπορεί να σερβιριστεί ως συνοδευτικό μπριζόλας κτλ.

Η τεχνική παρασκευής του φουά γκρα πρωτοεμφανίστηκε το 2.500 π.Χ., όταν οι Αιγύπτιοι παρατήρησαν πως οι μεταναστευτικές χήνες είχαν την ικανότητα να αποθηκεύουν λίπος στο συκώτι τους, ως



Χήνα: Το σύνθημα θύμα του φουά γκρα!



Πατέ ντε φουά γκρα σε γαλλικό αυτοκόλλητο.



"Υποχρεωτικό" τάισμα της χήνας! Επάνω, στην αρχαία Αίγυπτο, και κάτω, στη Γαλλία του σήμερα.

προετοιμασία για πτήσεις μεγάλων αποστάσεων. Η γεύση του συκωτιού των πτηνών αυτών κρίθηκε εξαιρετική και έτσι αποφάσισαν να αναπαραγάγουν τεχνητά το φαινόμενο, παχαίνοντας χήνες με σύκα και καρπούς.

Στη νεκρόπολη της Σακκάρα, στον τάφο ενός ανώτερου βασιλικού υπαλλήλου ονόματι Μερερούκα, υπάρχει σε ανάγλυφο η σκηνή εργαζομένων που κρατούν χήνες από το λαιμό και τις υποχρεώνουν να καταπιούν την τροφή (βλέπε εικόνα).

Από την Αίγυπτο, η πρακτική πάχυνσης της χήνας εξαπλώθηκε προς τη Μεσόγειο. Η πιο πρόωρη σχετική αναφορά είναι του 5ου αι. π.Χ. Ο Έλληνας ποιητής Κρατίνος έγραψε ότι "οι Αιγύπτιοι φημίζονται ως η πηγή πάχυνσης των χηνών".

Όταν ο Σπαρτιάτης βασιλιάς Αγησίλαος επισκέφθηκε την Αίγυπτο το 361 π.Χ., επισήμανε πως "οι Αιγύπτιοι αγρότες παχαίνουν χήνες και μοσχάρια".

Ωστόσο, μέχρι τη Ρωμαϊκή περίοδο, το φουά γκρα δεν έχει πάρει το χαρακτήρα της εξαιρετικής τροφής. Ο αυτοκράτορας Ηλιογάβαλος (218-222), τα τέσσερα χρόνια της Βασιλείας του, έτρεφε τα σκυλιά του με φουά γκρα. Πρώτος ο Πλίνιος ο πρεσβύτερος (1ος αι. μ.Χ) αναφέρεται στη σίτιση χηνών με ξερά σύκα για να διευρυνθεί το συκώτι τους.

Μετά την πτώση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, το συκώτι χήνας εξαφανίστηκε προσωρινά από την ευρωπαϊκή κουζίνα. Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι διατήρησαν την παράδοση Γαλάτες αγρότες, μέχρι που πολύ αργότερα το ανακάλυψε και πάλι η υπόλοιπη Ευρώπη. Ωστόσο, περισσότερο πιθανό είναι ότι η παράδοση της χήνας διεύρυνθη από τους Εβραίους. Καθώς οι ιουδαϊκοί διαιτητικοί κανόνες (Kashrut), απαγόρευαν το λαρδί και το βούτυρο καθώς και την ανάμιξη κρέατος με γαλακτοκομικά προϊόντα για το μαγείρεμα, η εβραϊκή κουζίνα χρησιμοποίησε εισαγόμενο ελαιόλαδο και σησαμέλαιο, προϊόντα που δεν ήταν εύκολα διαθέσιμα. Γι' αυτό και τα αντικατέστησε σε μεγάλο βαθμό με λίπος πουλερικών που μπορούσαν να παραχθούν άφθονα υπερτρέφοντας χήνες.

Το 1562, ο Γερμανός Hans Wilhelm Kirchoff έγραψε ότι "οι Εβραίοι εκτρέφουν παχιές χήνες και αγαπούν ιδιαίτερα το συκώτι τους".

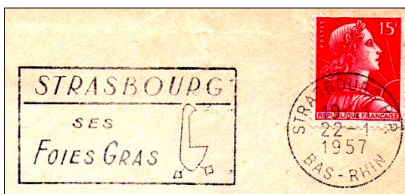
Υπήρξαν βέβαια και αντιδράσεις γι' αυτή την πρακτική, καθώς κάποια ραβίνοι επέμεναν ότι ταΐζοντας βίαια τις χήνες παραβιάζονται οι εβραϊκοί θρησκευτικοί κανόνες σχετικά των με τα τρόφιμα. Ως συνήγορος του συκωπιού της χήνας ήρθε ο ορθόδοξος ραβίνος Μόζες Σόφερ, ο οποίος αντέτεινε ότι το διευρυμένο συκώτι δεν είναι απαγορευμένο τρόφιμο αφού εξαγεται χωρίς να καταστρέφονται τα άκρα του πουλιού. Το θέμα, πάντως, παρέμεινε ανοικτό στο εβραϊκό διαιτητικό δίκαιο μέχρι τον 19ο αιώνα,



Ο ραβίνος Σόφερ δικαιολόγησε την παραγωγή φουά γκρά.



Σφραγίδες δύο πόλεων που διαφημίζουν την παραγωγή τους σε φουά γκρά.



Πατέ ντε φουά γκρά σε Κάρτα Μάξιμουμ

όταν μειώθηκε το ενδιαφέρον των Εβραίων για τη γεύση του συκωπιού της χήνας.

Στην Ευρώπη, το διευρυμένο συκώτι της χήνας διαδόθηκε από τις κατά τόπους εβραϊκές κοινότητες, οι οποίες ακολουθούσαν τις γαστρονομικές συνήθειες της μακρινής πατρίδας. Το 1570, ο σεφ του Πάπα Πίου Ε' γράφει στο βιβλίο μαγειρικής του ότι "το συκώτι μιας οικόσιτης χήνας που εκτρέφουν οι Εβραίοι είναι ιδιαίτερα μεγάλου μεγέθους και ζυγίζει από 900 έως 1400 γραμμάρια περίπου", ενώ ένας Γερμανός μάγειρας γράφει στο βιβλίο του ότι οι Εβραίοι της Βοημίας παράγουν συκώτια που ζυγίζουν περισσότερα από 1,4 κιλά".

Σήμερα, η Γαλλία είναι μακράν ο μεγαλύτερος παραγωγός και καταναλωτής του φουά γκρα, αν και παράγεται και καταναλώνεται σε όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα σε

άλλα ευρωπαϊκά έθνη, τις ΗΠΑ και την Κίνα.

Υπάρχουν πολλοί ιδιώτες και οργανώσεις που αντιτίθενται στον τρόπο παραγωγής του φουά γκρα, λόγω κυρίως του τρόπου μετα-

χείρισης των πτηνών από το οποίο παράγεται. Η υποχρεωτική υπερτροφία στην οποία τα υποβάλλουν και η εντατική στέγασή τους ώστε να μετακινούνται ελάχιστα, θεωρείται αντίθετη με τους κανόνες των δικαιωμάτων των ζώων. Γι' αυτό και μια σειρά από χώρες απαγορεύουν με νόμους αυτή την πρακτική, αλλά και σε χώρες που είναι νόμιμη, πολλά καταστήματα λιανικής αρνούνται να εμπορευτούν το φουά γκρα.

Παντελής Λεούσης



Από τη γραφίδα στο μολύβι

Η γραφή ήταν ανακάλυψη των Σουμερίων, λίγο περισσότερο από επτά χιλιάδες χρόνια πριν. Χαραγμένη στην πέτρα, αργότερα πάνω σε πλάκες αργίλου, σε πινάκια αλειμμένα με κερί, το εργαλείο ήταν πάντα το ίδιο: η γραφίδα.

Ο πρόγονος του μολυβιού ήταν από μέταλλο, κόκαλο ή ελεφαντόδοντο. Μυτερό στην άκρη, έφερε στην άλλη άκρη μία μικρή στρογγυλή επίπεδη σπάτουλα που χρησίμευε για το σβήσιμο και την επαναφορά του κεριού σε λεία, επίπεδη και ενιαία επιφάνεια.

Στα Λατινικά *stilum vertere* σημαίνει διορθώνω, διαφοροποιώ. Από αυτό το "stilum" που χρησίμευε για την εγχάραξη του κεριού και την λείανσή του για το "σβήσιμο" του κειμένου, προέκυψε και το σημερινό "στουλό".

Αλλά και το μελάνι είναι πιο παλιό από το μολύβι. Στα ρωμαϊκά χρόνια ήταν κακής ποιότητας και ελάχιστα ανθεκτικό. Αρκούσε το πέρασμα με ένα υγρό πανί πάνω στον πάπυρο για να σβηστεί όλο το κείμενο.

Ο αυτοκράτορας Αύγουστος, για παράδειγμα, βάλθηκε κάποτε να γράψει μία τραγωδία πάνω στο θέμα του Αϊάντα, του ομηρικού ήρωα που σκοτώθηκε

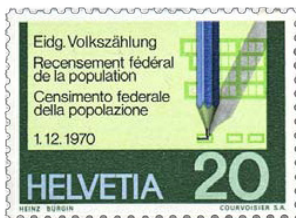
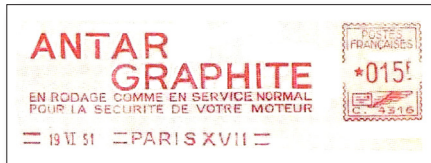
πέφτοντας επάνω στην αιχμή του σπαθιού. Σε όποιον τον ρωτούσε σε ποιο σημείο βρίσκεται ο Αϊάντας του, απαντούσε: "in spongeam incubuit" (έπεσε πάνω στο σφουγγάρι), υπονοώντας ότι τα έσβησε όλα.

Είναι φανερό, εντούτοις, ότι υπήρχαν και καλής ποιότητας μελάνια, αν κρίνουμε από τους αιγυπτιακούς παπύρους που παραμένουν άριστα αναγνώσιμοι, παρά το πέρασμα των αιώνων.

Οι Ρωμαίοι παρασκεύαζαν μελάνι αναμιγνύοντας καπνιά από ρητίνη ή κατράμι, κατακάθι κρασιού, μελάνι σουπιάς και κολλώδεις ουσίες. Πρόκειται για μείγμα που από καιρό σε καιρό χρειάζταν αραίωμα.

Υπήρχαν από τότε και υλικά αόρατης γραφής, κάτι παρόμοιο με τη δική μας συμπαθητική μελάνη. Ο Οβίδιος περιγράφει ένα σύστημα αόρατης γραφής με την χρήση φρέσκου γάλακτος για μελάνι. Ο παραλήπτης ραντίζει μετά το γραπτό με καρβουνόσκονη και τα γράμματα γίνονται μαύρα και ορατά.

Για την χρήση της μελάνης είναι απαραίτητη η πένα ή καλύτερα η γραφίδα, που ήταν ένα καλαμάκι μυτερό. Οι καλύτερες γραφίδες για τους Ρωμαίους ήταν αυτές που έρχονταν από την Αίγυπτο ή την Κνίδο. Αρκούσε



να τις κάνει κανείς αιχμηρές με ένα μαχαίρι, ακριβώς όπως κάνουμε σήμερα με το μολύβι, στο οποίο ήρθε η ώρα να αφοσιωθούμε.

Χωρίς ο σκοπός μας να είναι εδώ η ετοιμολογία, μιλώντας ωστόσο για το μολύβι έχει ενδιαφέρον να θυμηθούμε μερικά πράγματα. Η πρώτη ύλη, ο γραφίτης, ονομάστηκε έτσι πρώτα από τους Γάλλους. Όμως η λέξη προέρχεται από το ελληνικό ρήμα "γράφω". Η λατινική αντίστοιχη λέξη είναι lapis (πέτρα). Το πιο περίεργο, εντούτοις, είναι η ετοιμολογία της ιταλικής λέξης matita (μολύβι), που προέρχεται από τον αιματίτη (Lapis haematites), ένα ορυκτό που συναντάται σε γήινες κοκκώδεις συγκεντρώσεις κοκκινωπού χρώματος όπως του αίμα-



μπορούμε να μιλάμε μετά την ανακάλυψη των κοιτασμάτων γραφίτη στο Cumberland της Σκοτίας, το 1565. Προηγουμένως χρησιμοποιούσαν διάφορους τύπους κραγιονιών ή γραφίδες κατασκευασμένες από μείγμα χαλκού και κασίτερου.

Ο καλύτερος γραφίτης έρχεται από την Μαδαγασκάρη και τη Σιβηρία. Μεγάλοι παραγωγοί είναι επίσης το Μεξικό και η Σρι Λάνκα. Υπάρχει και στην Ιταλία, όμως είναι χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα.

Γραφίτης μπορεί να παραχθεί και τεχνητά, δεν είναι όμως κατάλληλος για τα μολύβια.

Με λεπτούς ράβδους γραφίτη, η γραφή άρχισε να γίνεται εύκολη. Μετά ξεκίνησαν οι προσπάθειες για την επένδυσή του με ξύλο.

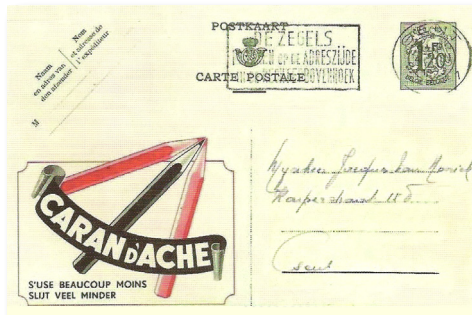


τος, και χρησιμοποιείτο ως κόκκινο χρώμα στη ζωγραφική. Αιματίτης είναι ακόμα και σήμερα ένα κόκκινο κραγιόνι ζωγραφικής. Αλλά και η ζωγραφική που γίνεται με αυτό το υλικό έχει το ίδιο όνομα. Αρκεί να θυμηθούμε τους περιφήμους "αιματίτες" του Leonardo da Vinci.

Για το μολύβι με τη σύγχρονη έννοια

Το πραγματικό μολύβι γεννήθηκε τελικά το 1760 στη Βαυαρία, από τον Φάμπερ (Staedler Faber), ενώ στη Γαλλία έχουμε μολύβια από το 1766. Κατασκευαστής τους ο Nicolas-Jacques Conté. Στο ξύλινο περίβλημα του μολυβιού κατασκευάζεται μία τρύπα στην οποία εισάγεται ο γραφίτης, αφού προηγουμένως η τρύπα έχει αλειφτεί με κόλλα.

Στα 1800 άρχισε η σειριακή, βιομηχανική





παραγωγή των μολυβιών, στην αρχή στη Γερμανία, αργότερα και σε άλλες χώρες. Όμως η γερμανική παραγωγή κυριάρχησε για χρόνια. Στην Ιτα-

λία έγινε και εκεί προσπάθεια παραγωγής μολυβιού, αλλά πέρασαν πολλά χρόνια για να μιλήσουμε για βιομηχανική παραγωγή.

Υπήρξαν και τα "μελανί" μολύβια. Για να γράψει κανείς έπρεπε να σαλιώσει τη μύτη (οι παλιοί θα θυμούνται τους μπακάληδες με το μολύβι στο αυτί και του κακογραμμένου λογαριασμούς στα μπακαλοτέφερα!). Κατασκευάζονταν με ανιλίνη και αερισμένο ταλκ.

Σήμερα τα παραδοσιακά μολύβια έχουν σχεδόν καταργηθεί.

Αντικαταστάθηκαν από τα στυλό διαρκείας με σφαιρίδιο στη θέση της μύτης. Η τελευταία ένδοξη περίοδος χρήσης τους ήταν στον πόλεμο της Λιβύης, όπου οι στρατιώτες έγραφαν με το μελανί μολύβι. Λίγα χρόνια μετά, πριν από τον Πρώτο Πόλεμο, είχαν ήδη εμφανιστεί τα στυλό μελάνης.

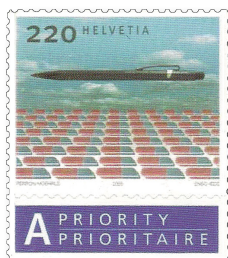
Το ξύλο των μολυβιών πρέπει να έχει παράλληλα νερά, για να είναι ανθεκτικό και απαλό στην αφή. Αυτό που χρησιμοποιείται πιο συχνά είναι το ξύλο του κέδρου, ιδιαίτερα μιας ποικιλίας που υπάρχει στην Καλιφόρνια. Κατάλληλο είναι επίσης ξύλο σημύδας και φλαμουριάς.

Πάντως, το στρογγυλό ή εξαγωνο σχήμα της κάθετης τομής του μολυβιού την οφειλούμε στο Αμερικανό Ebenezer Wood.

Μαζί με το μολύβι έκανε την εμφάνισή της και η γομολάστιχα, που συχνά συναντάται στην άκρη του μολυβιού και ήταν ιδέα του Hymen Lipman από το 1858. Ακολούθησε το καπάκι προστασίας της μύτης και η ξύστρα (έφτασε να γίνει μηχανική, μέχρι και ηλεκτρική). Γεννήθηκε επίσης το μολυβοκότυλο...

Giovanni Bertolini

Από το *Notizzario Tematico del CIFT*
Μετάφραση Λάκης Τσάκωνας



Μανεκέν πις!

Ένας "θρασύτατος" πιτσιρικός στέκεται ολοχρόνις επάνω σε μία στήλη δύο μέτρων και "κάνει τσίσα του" ενώπιον χιλιάδων περαστικών που περνούν καθημερινά από μπροστά του! Το διάσημο αγαλματάκι των 61 εκ. βρίσκεται 100 μ. μακριά από την περίφημη Grand Place (μεγάλη πλατεία) των Βρυξελλών. Αυ-



τός ο πιτσιρικός είναι το σύμβολο της πόλης, αλλά και ολόκληρου του Βελγίου, και βρίσκεται σ' αυτή τη θέση από το 1619.

Στην πραγματικότητα, η πηγή που ρέει μέσα από το στενό πέρασμα του μορίου του "Μικρού Ζυλιέν" ή "Μανεκέν πις" ήταν μία από τις πολλές πηγές από όπου οι κάτοικοι της πόλης προμηθεύονταν πόσιμο νερό. Όταν όμως οι Βρυξέλλες απέκτησαν οικιακό σύστημα υδροδότησης και οι δημόσιες βρύσες έπαψαν να χρειάζονται, ζήτησαν από τον σπουδαίο γλύπτη Jerome Duquesnoy να φιλοτεχνήσει ένα χάλκινο άγαλμα.

Έκτοτε, ο "μικρός κατουρητής", ιδέα του ίδιου του γλύπτη, συνεχίζει την προκλητική του δραστηριότητα και ποζάρει στο διηνεκές για τους τουρίστες.

Επειδή, ωστόσο, ένα τέτοιας αξίας άγαλμα θα είχε κάνει από χρόνια "φερέα", οι αρμόδιοι φρόντισαν να το μεταφέρουν στο Μουσείο και να το αντικαταστήσουν με ένα εξίσου όμορφο αντίγραφο.

Π. Λ.

Πασάνγκ Λαμού Σέρπα Η πρώτη γυναίκα Σέρπα που κατέκτησε το Έβερεστ

Η Πασάνγκ Λαμού Σέρπα (Pasang Lhamu, 1961–1993) ήταν η πρώτη Νεπαλέζα γυναίκα που κατέκτησε την κορυφή του Έβερεστ. Γεννήθηκε από οικογένεια ορειβατών και συμμετείχε σε αναρριχήσεις από τα εφηβικά της χρόνια. Είχε ανέβει με επιτυχία στο Λευκό Όρος, το Cho Oyu (Θιβέτ, 8,201 μ.), το Pisang Hima (Ιμαλαία, 6091μ. και άλλα. Είχε επίσης επιχειρήσει να κατακτήσει το Έβερεστ τρεις φορές στο παρελθόν χωρίς επιτυχία, μέχρι τις 22 Απριλίου του 1993, όταν έφτασε στην κορυφή από το νότιο διάσελο, μέσω της διαδρομής της Νοτιοανατολικής κορυφογραμμής.

Το πρωί της 22ας Απριλίου 1993 ξεκίνησε με λαμπρό καιρό για την κατάκτηση της κορυφής των 8.848 μ, συνοδευόμενη από πέντε ακόμη Σέρπα. Όμως ένα μέλος της ομάδας που είχε ήδη κατακτήσει το Έβερεστ πέντε φορές στο παρελθόν, αρρώστησε βαριά και παρά τις προσπάθειες των συντρόφων του δεν επέζησε.

Επιστρέφοντας από την κορυφή, την ομάδα χτύπησε τραγωδία. Όπως συμβαίνει συχνά στα βουνά, ο καιρός χάλασε ξαφνικά, με αποτέλεσμα κάπου στην νότια κορυφή να χάσει τη ζωή της και η ίδια η Πασάνγκ. Ενώ ήταν έμπειρη και γνώριζε καλά τους κινδύνους, θέλοντας να πετύχει το στόχο της, διακινδύνεψε ακόμη και τη ζωή της.



Πασάνγκ Λαμού. Κάτω, το άγαλμά της στο Κατμαντού.



Στη μεταφορά του σώματός της βοήθησε ο Vladas Vitkauskas, ο πρώτος από τις χώρες της Βαλτικής που κατέκτησε ο Έβερεστ.

Για το επίτευγμα της Πασάνγκ που δεν είχε καταφέρει καμία άλλη Νεπαλέζα γυναίκα, τιμήθηκε μετά θάνατον με διάφορους τρόπους, τόσο στη χώρα της, όσο και από ορειβάτες όλου του κόσμου. Υπήρξε μάλιστα η πρώτη γυναίκα που της απονεμήθηκε το "Tara (άστρο) του Νεπάλ" από τον βασιλιά της χώρας.

Επίσης, ανεγέρθηκε άγαλμά της σε φυσικό μέγεθος, το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας της απένειμε το Βραβείο Αριστείας Νεότητας, εκδόθηκε το εικονιζόμενο γραμματόσημο προς τιμή της, η κυβέρνηση του Νεπάλ μετονόμασε την κορυφή Jasamba Himal των Ιμαλαίων (7,315 m) σε Pasang Lhamu, το Υπουργείο Γεωργίας έδωσε το όνομά της σε ένα είδος σιταριού, ιδρύθηκε η Αναμνηστική Αίθουσα "Πασάνγκ Λαμού" προς τιμή της σε πόλη του ανατολικού Νεπάλ και δόθηκε το όνομά της σε μία από τις εθνικές οδούς της χώρας.

Η Πασάνγκ Λαμού Σέρπα βρίσκεται σήμερα στο Πάνθειον των 15 εθνικών ηρώων του Νεπάλ, μαζί με τους βασιλιάδες και θρησκευτικούς ηγέτες του παρελθόντος.

Η Πασάνγκ Λαμού Σέρπα βρίσκεται σήμερα στο Πάνθειον των 15 εθνικών ηρώων του Νεπάλ, μαζί με τους βασιλιάδες και θρησκευτικούς ηγέτες του παρελθόντος.



Φεγιά που απεικονίζει τις αποστολές του Λιθουανού Vladas Vitkauskas στην ψηλότερη κορυφή του Έβερεστ. Ο Vitkauskas, που βοήθησε στη μεταφορά του σώματός της Πασάνγκ Λαμού, έχει κατακτήσει τις επτά ψηλότερες κορυφές του κόσμου.

Λ. Τ.

Μία μάστιγα που εξαλείφθηκε

Η πανώλης των βοοειδών

Η πρώτη περιγραφή αυτής της φοβερής ιογενούς ασθένειας βρίσκεται σε αιγυπτιακούς παπύρους ηλικίας 3 000 ετών. Πιστεύεται ότι πέρασε στην Ευρώπη με την εισβολή των Ούννων τον 4ο αιώνα π.Χ..

Τα πρώτα επίσημα καταγεγραμμένα θύματά της ήταν διακόσιες χιλιάδες βοοειδή, μεταξύ 1740 και 1760. Αυτή η τεράστια απώλεια οδήγησε στην ίδρυση των πρώτων σχολών κτηνιατρικής στην ιστορία.

Χαρακτηριστικά της ασθένειας είναι ο πυρετός, οι κακώσεις στο στόμα, η διάρροια, οι λεμφοειδείς νεκρώσεις και η μεγάλη θνησιμότητα.

Την δεκαετία του 1880 προκάλεσε την απώλεια ενός εκατομμυρίου βοοειδών σε Ρωσία και Κεντρική Ευρώπη. Μία ανάλογη επιδημία το 1890 εξόντωσε το 80 με 90 % του συνόλου των βοοειδών της Νότιας Αφρικής.

Μία άλλη επιδημία παρατηρήθηκε στη Βουλγαρία κατά τη διάρκεια του Βαλκανικού Πολέμου, το 1913, και στο Βέλγιο, το 1920. Στο δεύτερο, ωστόσο, χάρη σε μια εκστρατεία προληπτικού εμβολιασμού, σκότωσε μόνο 2.000 ζώα.

Πιο πρόσφατα, μία άλλη επιδημία πανώλους των βοοειδών που ενέσκηψε σε μεγάλο

μέρος της Αφρικής μεταξύ 1982-1984, κόστισε μόνο στη Νιγηρία τουλάχιστον 2 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, ενώ μία άλλη, το 1994, στο βόρειο Πακιστάν, αποδεκάτισε πάνω από 50.000 βοοειδή και βούβαλους.

Η τελευταία γνωστή εστία πανώλους των βοοειδών ξέσπασε στην Κένυα το 2001.

Αυτός που συνέβαλε στην αντιμετώπιση του προβλήματος ήταν ο Sir Arnold Theiler, καταφέροντας να δημιουργήσει ένα εμβόλιο που περιόρισε

την επιδημία.

Τελικά, διαπιστώθηκε ότι η πανώλης των βοοειδών ήταν μολυσματική ασθένεια. Το 1899, μεγάλο μέρος του ζωικού κεφαλαίου είχε μολυνθεί με διηθήματα απαλλαγμένα από βακτήρια.

Το 1999, απονεμήθηκε στον Dr. Walter Plowright το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Βραβείο, για την ανάπτυξη ενός εμβολίου κατά της πανώλης των βοοειδών.

Λίγο μετά, ο FAO ανακοίνωσε ότι χάρη σε αυτό τον εμβολιασμό, μέχρι τα μέσα του 2011 η ασθένεια έπρεπε να θεωρείται ως επίσημα εκριζωμένη. Ήταν η πρώτη φορά που μια ασθένεια των ζώων εξαλείφθηκε στη άγρια φύση, και μόλις η δεύτερη φορά που η ανθρωπότητα κατάφερε να καταπολεμήσει



Κλοντ Μπουργκελά: Το 1761 ίδρυσε την πρώτη κτηνιατρική σχολή στον κόσμο.



Κτηνίατρος, με τη βοήθεια κτηνοτρόφου, εμβολιάζει αγελάδα.



Πολλές χώρες της Αφρικής που αντιμετώπισαν αυτό το σοβαρό πρόβλημα, προσπάθησαν να ευαισθητοποιήσουν τον πληθυσμό τους ακόμα και με εκδόσεις γραμματοσήμων.

μία ασθένεια, μετά την επιδημία ευλογιάς του 1980.

Πράγματι, κατά τη διάρκεια ενός συμποσίου που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη στα μέσα Οκτωβρίου 2010, η πανώλης των βοοειδών δηλώθηκε επίσημα ως εξαλειμμένη. Έκτοτε, όλα τα ζώα των περιοχών όπου είχε παρουσιαστεί κατά και



Χιλιάδες ζώα κείτονται νεκρά από την χολέρα των βοοειδών. Τα Ταχυδρομεία της Αιθιοπίας θυμίζουν την τραγωδία που έπληξε τη χώρα στα 1881-1885.

ρούς αυτή η επιδημία, εμβολιάζονται προληπτικά, εξασφαλίζοντάς τους ανοσία για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Πολλοί διατείνονται ωστόσο ότι η εξάλειψη της πανώλους των βοοειδών στην Ανατολική Αφρική άνοιξε τον δρόμο για την νόσο του Καρέ (μόρβα) στα τσακάλια, τις ύαινες, τα αγριόσκυλα και τα λιοντάρια. Καθώς –όπως πιστεύουν- ο ιός εξακολουθεί να παραμένει σε ενδημική μορφή στους σκύλους φύλακες των κοπαδιών, από αυτούς μπορεί να περάσει στα κοπάδια και από αυτά στα άγρια ζώα φυσικούς θηρευτές τους.

Τελικά διαπιστώθηκε ότι ο παθογόνος παράγων της πανώλους των βοοειδών είναι ίδιου τύπου με τον ιό της ιλαράς και τη νόσο του Καρέ. Θεωρητικά, μπορεί να επιβιώσει μέχρι και πέντε μήνες στο σανό, στο άχυρο ή τη γη, αλλά κατά τη διαδικασία αποσύνθεσης της κοπριάς η επιβιώσή του δεν υπερβαίνει τις 24 ώρες.

Π. Α.

Βυζαντινά σύμβολα στην τουρκική σημαία;

Από το διαδίκτυο μας ήρθε η πληροφορία ότι τα δύο στοιχεία που αποτελούν το εθνικό σύμβολο της Τουρκίας, η ημισέληνος με το αστέρι που βρίσκονται στην



"BYZANTINON"

Τούρκικη σημαία, προέρχεται από αντίστοιχο σύμβολο του Βυζαντίου, όπως απαντάται στο εικονιζόμενο νόμισμα της αρχαιοελληνικής πόλης Βυζάντιον. Της πόλης που υπήρχε στην θέση της Κωνσταντινούπολης, από το

όνομα της οποίας πήρε το όνομά της το βυζαντινό κράτος.

Σύμφωνα πάντα με την ίδια πληροφορία, πρόκειται για πανάρχαιο σήμα που απαντάται ως λατρευτικό σύμβολο της θεάς Εκάβης, και έγινε σύμβολο της πόλης του Βυζαντίου όταν ο Φίλιππος, πατέρας του Μεγαλέξανδρου, προ-



στάθησε να καταλάβει αυτή την πόλη. Όταν μία νεφελώδη νύχτα έστειλε πολεμιστές (σαν καταδρομική επιχείρηση) να περάσουν τα τείχη, για να αλώσουν την πόλη, εμφανίστηκε ξαφνικά το φεγγάρι, οι εισβολείς έγιναν αντιληπτοί, και η επίθεση αποκρούστηκε. Από τότε, και επειδή θεωρήθηκε ως θεϊκή βοήθεια, έγινε το σύμβολο της πόλης του Βυζαντίου.

Από εκεί έμεινε ως σύμβολο και στην Κωνσταντινούπολη, και όταν το βρήκε ο Μοχάμεντ ο Πορθητής το οικειοποιήθηκε, μετατρέποντάς το σε σύμβολο της Οθωμανικής κυριαρχίας.

Αργότερα, η ημισέληνος με το αστέρι έγινε και μουσουλμανικό σύμβολο.

Λ. Τ.

Αβελάρδος και Ελοΐζα Ένας μεγάλος έρωτας που έμεινε στην ιστορία

Ένας από τους πιο διάσημους έρωτες της ιστορίας, ίσως ο πιο τραγικός, ήταν αυτός του Αβελάρδου (Abelard) και της Ελοΐζας (Heloise). Ήταν ο έρωτας δύο ιδιαίτερα μορφωμένων απόμων που τους ένωσε το ερωτικό τους πάθος και τους χώρισε η εκδικητική μανία του ιερωμένου, θείου της Ελοΐζ.

Ο Πέτρος Αβελάρδος (1079-1142) ήταν Γάλλος φιλόσοφος, θεολόγος, συνθέτης, γλωσσολόγος, ποιητής, αυτοβιογράφος και λογικολόγος, ένας από τους μεγαλύτερους στοχαστές του 12^{ου} αιώνα. Δεν ήταν απλώς ένας μορφωμένος άνδρας που καταπιάστηκε με τη φιλοσοφία. Ήταν επίσης υπέρμαχος της διαλεκτικής και πολλοί ιστορικοί των νεότερων χρόνων τον χαρακτήρισαν ως τον μεγαλύτερο ελευθερόφρονα του Μεσαίωνα, πρόδρομο του Γάλλου διαφωτιστή Ζαν Ζακ Ρουσό και του Γερμανού φιλοσόφου Ιμμάνουελ Καντ.

Ενώ όμως ζούσε μέχρι το 1118 μια ήρεμη και συνετή ζωή βασισμένη σε φιλοσοφικές συζητήσεις, ένας παράφορος έρωτας θα αλλάξει την ζωή του. Επρόκειτο για την 15χρονη Ελοΐζα (Héloise Fulbert), ανεψιά του γέροντα εφημέριου Φυλμπέρ, γνωστή για την μόρφωση και την καλλιέργεια του χαρακτήρα της. Ο Φυλμπέρ είχε εμπιστευθεί στον Αβελάρδο την μόρφωση της.

Ο έρωτας μεταξύ του Αβελάρδου και της Ελοΐζας ήταν δυνατός και έγινε σταδιακά κοινό μυστικό σε όλους εκτός από τον εξοργισμένο θείο της.

Σύντομα η Ελοΐζα έμεινε έγκυος και ο Αβελάρδος την έστειλε στην Βρετανία να γεννήσει έναν γιο που τον ονόμασε Αστρολάβο. Για να σβήσει τη ντροπή, ο Αβελάρδος ζήτησε από την Ελοΐζα να τον παντρευτεί. Αυτή αρνήθηκε, θεωρώντας ότι ο γάμος θα ήταν εμπόδιο στην φιλοσοφική του καριέρα, όπως και στην ανατροφή μικρών παιδιών. Αυτός από την άλλη της ανταπάντησε ότι είναι έτοιμος για όλα.

Αποφάσισαν να κάνουν μυστικό γάμο στον οποίο παραβρέθηκε και ο εφημέριος θείος της Ελοΐζας, που επέμενε συνεχώς να γνωστοποιηθεί ο γάμος τους, στην πραγματικότητα για να εξευτελίσει τον ίδιο τον Αβελάρδο για την πράξη του. Η Ελοΐζα φοβούμενη τον κοινωνικό διασυρμό κλείστηκε σε μοναστήρι μέχρι να κοπάσουν τα πνεύματα. Τότε, ο Φυλμπέρ, γεμάτος οργή καθώς νόμιζε ότι τον εξαπάτησαν, πλήρωσε έναν υπηρέτη του φιλοσόφου. Αυτός μπήκε στο σπίτι του Αβελάρδου και ακρωτηρίασε τα γεννητικά του όργανα διασύροντας τον Αβελάρδο μπροστά σε όλο τον κόσμο που είχε μαζευτεί. Καταντρο-



Αβελάρδος με την Ελοΐζα μοναχή.
Χειρόγραφο του 14^{ου} αιώνα (KM).



"Ο Αβελάρδος και η Ελοΐζα
αιφνιδιάζονται από τον θείο Φυλμπέρ"
(Πίνακας του Jean Vignaud, του 1819)



"Ο αποχωρισμός Αβελάρδου και Ελοΐζας".
Πίνακας της Angelica Kauffman (1780).

πιασμένος, ο Αβελάρδος αναγκάστηκε να κλειστεί στο μοναστήρι του Σαιν Ντενί (Saint Denis). Έκτοτε, οι δύο ερωτευμένοι δεν συναντήθηκαν ποτέ.

Όποιος τύχει να επισκεφτεί το περίφημο ιστορικό κοιμητήριο Περ Λασέζ (Père Lachaise) του Παρισιού, ένα από τα παλαιότερα και ωραιότερα μνήματα που θα θαυμάσει είναι αυτό του Αμπελάρ και της Ελοΐζ, τα ολόσωμα αγάλματά των οποίων βρίσκονται αιώνια ξαπλωμένα δίπλα-δίπλα, πάνω στην ψυχρή πλάκα του τάφου. Πρόκειται για ένα ζευγάρι ερωτευμένων, ίσως το πιο διάσημο της μεσαιωνικής ιστορίας. Μιας τραγικής ερωτικής ιστορίας πέρα για πέρα αληθινής, που επί οκτώ αιώνες περίπου συγκινεί και αποτελεί σύμβολο αγάπης, παρόμοιας με εκείνη του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας,

Π. Α.



Οι αιώνιοι ερωτευμένοι στο
κοιμητήριο Περ Λασέζ του Παρισιού.

Η σουρβιά ή σουρβο

Ένα δέντρο που λίγοι γνωρίζουμε στην Ελλάδα επειδή φύεται μόνο στη Δυτική Μακεδονία και ιδιαίτερα στην Σιάτιστα, Εράτυρα, Άργος Ορεστικό και Κορησό Καστοριάς, είναι το σουρβο. Η επίσημη ονομασία του είναι Σόρβον (αρχ. Όον, λατ. sorbus). Είναι πανέμορφο, φυλλοβόλο, μπορεί να φτάσει τα 15-20 μ ύψος και συχνά συγχέεται με τη χνουδωτή



βαλανιδιά. Ανήκει στην οικογένεια των Ροδοειδών (Rosaceae) και παράγει κίτρινους ή κατακόκκινους καρπούς, τα σουρβια, που χρειάζονται μια περίοδο υπερωρίμανσης για να αποκτήσουν καφέ χρώμα και να γίνουν γλυκές και φαγώσιμοι. Στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη τα χρησιμοποιούν αναμειγμέ-



να με μήλα για την παρασκευή κομπόστας και για την παραγωγή ενός είδους "κρασιού", πιθανώς από το πρώτα αλκοολούχα ποτά που παρήχθησαν στην Ευρώπη. Το ομοιογενές και πυκνό ξύλο του σουρβου είναι επίσης κατάλληλο για κάθε είδους χρήση, όπως επιπλοποιία, γλυπτική και χαρακτηρισκή. Έχει όλες τις αρετές του πυξαρριού, αλλά το ξεπερνάει με το μέγεθός του και το κόστος.

Στη Δυτική Μακεδονία συνδυάζουν το σουρβο με τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα, γι' αυτό και τα ονομάζουν "σουρβοβα".

Λ. Τ.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Επιμέλεια Παντελή Λεούση

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Εθνική Φιλοτελική Έκθεση “ΛΑΥΡΙΟ 2009”

Λαύριο, 30 Σεπ. - 4 Οκτ. 2009

Με ιδιαίτερη και απρόσμενα μεγάλη επιτυχία διεξήχθη από 30 Σεπτεμβρίου έως 4 Οκτωβρίου η εθνική έκθεση ΛΑΥΡΙΟ 2009. Συνδιοργανωτές ήταν η Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία και η Εταιρεία Μελετών Λαυρεωτικής. Είχε την αιγίδα της ΕΦΟ και την υποστήριξη του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου, του ΕΛΤΑ, του Δήμου Λαυρεωτικής και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής.

Τόσο από πλευράς συμμετοχών και επιπέδου εκθεμάτων, όσο και από πλευράς επισκεπτών, το αποτέλεσμα υπερέβη τις προσδοκίες των οργανωτών.

Η έκθεση φιλοξενήθηκε στην ανακαινισμένη αίθουσα του “Μηχανουργείου Ι” του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου, που κάποτε αποτελούσε το κτηριακό συγκρότημα της γαλλικής εταιρείας μεταλλείων Λαυρίου (Compagnie Française des Mines du Laurium).

Τα εγκαίνια τίμησαν με την παρουσία τους ο Νομάρχης Ανατολικής Αττικής, ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Λαυρεωτικής, πανεπιστημιακοί, αντιπροσωπία του ΕΛΤΑ με επικεφαλής τους Β. Σχοινά και Μ. Κωνσταντίνη, Διευθυντή και Σύμβουλο Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ αντίστοιχα, ο Πρόεδρος και μέλη του ΔΣ της ΕΦΟ, Πρόεδροι φιλοτελικών συλλόγων και πλήθος κόσμου.

Τόσο τα εγκαίνια όσο και η τελετή των βραβεύσεων διεξήχθησαν στον προαύλιο χώρο του “Μηχανουργείου Ι”, με μεγάλη προσέλευση κοινού και σε ιδιαίτερα ευχάριστη ατμόσφαιρα.

Τα εκθέματα, που αναπτύχθηκαν σε 265 πλαίσια, τιμήθηκαν με τις ακόλουθες βραβεύσεις:

Μεγάλο Χρυσό μετάλλιο

Άκης Χρίστου (Κύπρος): *Κύπρος 1880-1910* (ΠΦ) βαθμοί 94 Grand Prix + Δώρο

Αντώνης Βιρβίλης: *Ο ρόλος των υγειονομείων και λοιμοκαθαρητηρίων στην Ελλάδα* (ΤΙ) 92 Grand Prix + Δώρο

Μιχάλης Τσιρώνης: *Η Ολυμπιακή έκδοση 1906* (ΠΦ) 92 + Δώρο

Νίκος Ράγκος (Κύπρος): *Η Ευρώπη μας (1901-1940)* (Μαξ) 90 + Δώρο

Μιχάλης Τσιρώνης: *Η Ολυμπιακή έκδοση 1906* (ΦΦ) 90 + Δώρο

Χρυσό μετάλλιο

Νεοκλής Ζαφειρακόπουλος: *Ελλάδα 1876-1914* (Μον) 88 + Δώρο + Συγχ.

Γεώργιος Σπάρης: *“Διά Θαλάσσης”* (ΤΙ) 87 + Δώρο

Mehmet Edip Ağaođulari (Τουρκία): *Η ταχυδρομική ιστορία της Θράκης* (ΤΙ) 86 + Δώρο

Νίκος Καρανικόλας: *Γερμανικό στρατιωτικό ταχυδρομείο νήσων Αιγαίου (1944-1945)* (ΤΙ) 86 + Δώρο

Ambrus Francisc (Ρουμανία): *Η ιστορία των χαρτοσήμων του Ρουμανικού Χρηματιστηρίου και του Επιμελητηρίου και η χρήση τους, 1882-1948* (85)



Το κτήριο του “Μηχανουργείου Ι” που φιλοξένησε την έκθεση “ΛΑΥΡΙΟ 2009”

Παντελής Αβραμιδής (Γερμανία): *Μικρή κεφαλή Ερμής* (ΠΦ) 85

Θωμάς Αρβανίτης: *Προγραμματιστική περίοδος της ελληνικής ταχυδρομικής υπηρεσίας* (ΤΙ) 85

Παναγιώτης Καγκελάρης: *Το Βασίλειο της Αιγύπτου (1922-1953)* (ΠΦ) 85

Μεγάλο Επίχρυσο μετάλλιο

Νικόλαος Γκούβερης: *Η επισήμανση "Επανάστασις 1922"* (ΠΦ) 83

Δημήτριος Μεντεσιδής: *Ταχυδρομική ιστορία Δυτικής Μακεδονίας (1696-1939)* (ΤΙ) 83

Γιάννης Νταής: *Η ταχυδρομική ιστορία της Αθήνας* (ΤΙ) 83

Γιάννης Νταής: *Ματιές στα διοικητικά σήμαντρα και τις σφραγίδες του Γενικού Ταχυδρομείου (1821-1901)* (ΦΦ) 83

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος: *Το ποδόσφαιρο* (ΘΦ) 83

Στέλιος Θεοφίλου (Κύπρος): *Κυπριακή πολιτική λογοκρισία (1914-1959)* (ΤΙ) 82

Σωκράτης Μπόζοβιτς: *Προπαγανδιστικά φυλλάδια από τον αέρα* (Αερ) 82 +Συγχ.

Θεόδωρος Παπαηλιού: *Η εξέλιξη της αγροτικής ταχυδρομικής υπηρεσίας* (ΤΙ) 81

Ανατώνης Χαλκιαδάκης: *Μηνύματα από την Αγία Γραφή* (Μαξ) 81

Arbeitsgemeinschaft Griechenland E.V. im BDPH. (Γερμανία): *Festschrift 30 Jahre Arge Griechenland* [Αναμνηστικό λεύκωμα για τα 30 χρόνια της Εταιρείας] (ΦΦ) 80

David Lu (Κίνα): *The Journal of China Philately, vol. 3* (ΦΦ) 80

Αθανάσιος Απέργης: *Ποδήλατο: Ένας γνωστός-άγνωστος φίλος* (ΘΦ) 80

Θεόδωρος Γαλάνης: *Τα πουλιά της Ευρώπης* (Μαξ) 80

Γιάννης Νταής: *Νομός Αττικής, ταχυδρομικές σφραγίδες* (ΦΦ) 80

Επίχρυσο μετάλλιο

Μιχαήλ Κάιτατζίδης: *Ατμοπλοία Αιγαίου Π. Μ. Κουρτζής & Σια* (ΦΦ) 78

Αντώνης Μανωλούδης: *Η λιθογραφική έκδοση (1912-1938)* (ΠΦ) 78

Γιάννης Νταής: *Τα ταχυδρομικά τέλη στην Ελλάδα (1861-2001)* (ΦΦ) 78

Γιάννης Νταής: *Νήσος Άνδρος. Προσέγγιση στην ταχυδρομική της ιστορία* (ΦΦ) 76

Μεγάλο Αργυρό μετάλλιο

Arbeitsgemeinschaft Griechenland E.V. im BDPH. (Γερμανία): *Rundbriefe Nr. 99 und 100 (2008)* [Bulletins 99 και 100 (2008)] (ΦΦ) 73

Γιάννης Νταής: *Ο φόβος της φυματίωσης* (ΦΦ) 73

Μιχάλης Τσιπίδης: *Ο έλεγχος της πολιτικής αλληλογραφίας των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου κατά τη γερμανική κατοχή (1941-1944)* (ΤΙ) 73

Arbeitsgemeinschaft Griechenland E.V. im BDPH. (Γερμανία): *Inhaltverzeichnis Rundbriefe 1-100, CD* [Ευρετήριο Δελτίων 1-100 σε CD] (ΦΦ) 72

Νικόλαος Καλλίνικος: *Ελληνικά μονόφυλλα* (Μ) 70

Νικόλαος Μπεργιόπουλος: *Κατάλογος-Μελέτη ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων Ελλάδος (1981-1990)* (ΦΦ) 70

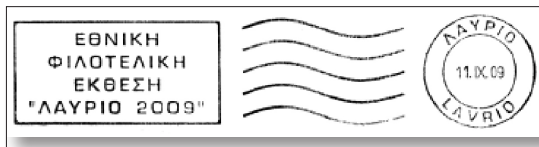
Σοφία Σταματίου: *Η Παρθένο Μαρία στην ελληνική και ξένη εικονογραφία* (Μαξ) 70

Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου: *Φιλοτελική Λέσβος* (ΦΦ) 70

Φιλοτελική Εταιρεία Πατρών: *Φάρος του Φιλοτελιστή* (ΦΦ) 70

Αργυρό μετάλλιο

Μαρία Ντούζου: *Οι δημιουργοί της νεότερης Ελλάδας* (Μαξ)



Σφραγιστικός δακτύλιος



Μερική άποψη του εσωτερικού της έκθεσης

68

Δημοσθένης Κωνσταντινίδης: *Ταχυδρομική ιστορία νήσου Ευβοίας* (ΤΙ) 66

Επάργυρο μετάλλιο

Μιχάλης Τουτουδάκης: *Η υγεία, η περίθαλψη και η κοινωνική πρόνοια στα ΕΛΤΑ* (ΘΦ) 63

Νικόλαος Μπεργιόπουλος: *Αναμνηστικές σφραγιδες Ελλάδος (1938-1975)* (ΤΙ) 60

Πιστοποιητικό Συμμετοχής

Αντώνιος Μανουσάκης: *Ζάμπια* (ΠΦ)

ΕΚΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Μεγάλο Επίχρυσο μετάλλιο

Κωνσταντίνος Χρίστου (Κύπρος): *Ταχυδρομικά τέλη Κύπρου (1960-1970)* 83 + Ειδ. Δώρο

Επίχρυσο μετάλλιο

Γεώργιος Ντούζος: *Εν εκκλησίαις ευλογείτε τον Θεόν* (Νεοτ.) 75

Μεγάλο Αργυρό μετάλλιο

Αντώνιος Χαλκιαδάκης (Jr.): *Ελλάς και θάλασσα* (Νεοτ.) 71

Χάλκινο μετάλλιο

Παναγιώτα Τουτουδάκη: *Πεταλούδες του κόσμου όλου* (Νεοτ.) 57

ΕΚΘΕΜΑΤΑ ΤΑΞΗΣ ΕΝΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Χρυσό μετάλλιο

Louis Fanchini (Γαλλία): *Δοκίμια της μεγάλης κεφαλής του Ερμή* (ΠΦ) 97 + Ειδικό Δώρο

Mario Mentaschi (Ιταλία): *Επιστολικό ταχυδρομείο ανάμεσα στα παλαιά Ιταλικά Κράτη και τις ελληνόγλωσσες περιοχές (1850-1862)* (ΤΙ) 90 + Ειδικό Δώρο + Συγχ.

Μιχάλης Τσιπίδης: *Ιταλική κατοχή νησιών του Αιγαίου (Μάιος 1941 - Νοέμβριος 1943)* (ΤΙ) 88

Bill Ure (Ηνωμένο Βασίλειο): *Τα πλαστά των μικρών κεφαλών Ερμή* (ΠΦ) 86 + Ειδικό Δώρο

Ευάγγελος Κούτσικας: *Ελληνική Διοίκηση Δεδέαγατς* (ΠΦ) 85

Γιάννης Νταής: *Τα διοικητικά σήμαντρα* (ΤΙ) 85

Μιχάλης Τσιρώνης: *Τα ταχυδρομικά τέλη στη Σοβιετική Ένωση (1935-1945) μέσω της έκδοσης "Σπαρτακιάδα 1935"* (ΤΙ) 85

Επίχρυσο μετάλλιο

Παναγιώτης Καγκελάρης: *Το Τσεχικό Προσκοπικό Ταχυδρομείο (1918)* (ΠΦ) 82

Δημήτριος Σπάρης: *Οι πρώτες σιδηροδρομικές σφραγίδες της Ελλάδος* (ΤΙ) 82

Vladislav Beneš (Τσεχία): *Διάρητρα της Τραπεζής της Ελλάδος* (ΠΦ) 80

Χριστάκης Ιωάννου: *Τα ταχυδρομικά γραφεία του κυβερνητικού σιδηροδρόμου της Κύπρου 21.10.1905-31.12.1951* (ΤΙ) 78

Φώτης Κεραμιδόγλου: *Τα χαρτόσημα της Θράκης (1920-1922)* (Χαρ.) 78

Spas Panchev (Βουλγαρία): *Ανατολική Ρωμυλία (Μον.)* 77

Παναγιώτης Καγκελάρης: *Η έκδοση "Μουχαριέτ" της Αυτόνομης Κυβέρνησης Δυτικής Θράκης (1913)* (ΠΦ) 75

Κωνσταντίνος Χατζής: *Η τελευταία περίοδος των μεγάλων κεφαλών του Ερμή* (ΠΦ) 75

Αργυρό μετάλλιο

Ιωάννα Κολλάρου: *Ο Δισκοβόλος (Αν. Τάξη)* 73

Άννα Πατέρα: *Στα σενά του Ευρίπου (Αν. Τάξη)* 73

Κωνσταντίνος Φωτίου: *Ο Δούναβης* (ΘΦ) 73

Παναγιώτης Καγκελάρης: *Η ελληνική έκδοση της Δόξας (1945)* (ΠΦ) 71

Κωνσταντίνος Χατζής: *Κοστούμι επί παραγγελία. Από τη φύση στο σώμα σας...* (ΘΦ) 71



Η Ελληνόδικος Επιτροπή:
Π. Λεούσης, Α. Παπαδόπουλος (Δόκιμος),
Γ. Θωμαρέλης, Κ. Χαζάπης (Γραμματέας),
Α. Γαληνός (Πρόεδρος),
Απών ο Α. Καμπουράκης.

Αθανάσιος Πάσχος: *Ο έλεγχος συναλλάγματος στη Θεσσαλονίκη (1936-1951)* (ΤΙ) 70
 Μιχάλης Τσιπιδής: *Κλοπή ταχυδρομικών τελών στην Πελοπόννησο (1874-1885)* (ΤΙ) 70
Χάλκινο μετάλλιο

Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος: *"Σήκωσέ το, το τιμημένο"* (ΘΦ) 60

Πιστοποιητικό Συμμετοχής

Αντώνιος Μανουσάκης: *Ελληνικά τευχίδια* (ΠΦ)

ΕΚΘΕΜΑΤΑ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Χρυσό μετάλλιο

Γεώργιος Σπάρης: *Ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897*, 91 + Ειδικό Δώρο

Νικόλαος Γκούβερης: *Ταξιδεύοντας στο Λαύριο*, 86

Σταύρος Κανακάκης: *Από την αρχαία Ολυμπία στην 1η Ολυμπιάδα*, 86

Επίχρυσο μετάλλιο

83 Βασίλειος Αποστολόπουλος: *Επί ποδός + Συγχ.*

Αργυρό μετάλλιο

Θεόδωρος Παπαηλιού: *Περί ανέμων και υδάτων*, 72

Κωνσταντίνος Φωτίου: *Ο ελληνο-ιταλικός πόλεμος του 1940-41*, 72

Κωνσταντίνος Φωτίου: *Η φυματίωση στην Ελλάδα*, 66

Κατά τις εργασίες της Ελλανοδικού Επιτροπής τέθηκε για πρώτη φορά σε ισχύ ο νέος Γενικός Κανονισμός Εθνικών Εκθέσεων της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας, που προβλέπει:

1. Βαθμολογία κατά τα πρότυπα εκθέσεων F.I.P. και

2. Βαθμολογία για κάθε Τάξη Μεταλλίου κατά πέντε βαθμούς χαμηλότερη από εκείνη της F.I.P.

Παρατηρητής ΕΦΟ ήταν ο Μ. Πετραδάκης.

Πρόεδρος της Ελλανοδικού Επιτροπής ήταν ο Α. Γαληνός, Γραμματέας ο Κ. Χαζάπης και μέλη οι Γ. Θωμαρέης, Α. Καμπουράκης και Π. Λεούσης. Δόκιμος κριτής ο Α. Παπαδόπουλος

Ο φιλοτελικός κόσμος της χώρας χαιρέτισε με ενθουσιασμό την επιτυχία της έκθεσης. Αξίζουν συγχαρητήρια στους διοργανωτές και σε όσους εργάστηκαν γι' αυτό το ευχάριστο αποτέλεσμα. Η ΛΑΥΡΙΟ 2009 απέδειξε, ακόμα μία φορά, πως τη δυνατότητα επιτυχημένων εκθέσεων δεν διεκδικεί αποκλειστικά το κέντρο.



Ομορφες βραδιές στο αναψυκτήριο, παραπλεύρως του κτηρίου της έκθεσης.
 Από αριστερά, Μ. Ανεστίου, Π. Λεούσης, Π. Καγκελάρης, Θ. Γαλήνης,
 Β. Σχοινάς, Ν. Ράγκος, Κ. Κορρές, Ν. Καρανικόλας, Ι. Χαλβατζιδόπουλος, Γ. Νταής.



1930: Ουρουγουάη

Την πρωτοβουλία για την οργάνωση του πρώτου "Μουντιάλ" είχε ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, ο Γάλλος Ζιλ Ριμέ. Η πρώτη οργάνωση ανατέθηκε στην Ουρουγουάη εξαιτίας των επιτυχιών που είχε σημειώσει η χώρα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1924, στο Παρίσι, και το 1928 στο Άμστερνταμ.

Από πλευράς συμμετοχών, αυτό το Παγκόσμιο Κύπελλο δεν σημείωσε επιτυχία, αφού συμμετείχαν μόνο 13 ομάδες: 9 της Νότιας Αμερικής και 4 ευρωπαϊκές (Βέλγιο, Γαλλία, Ρουμανία και Γιουγκοσλαβία).

Οι λόγοι της μεγάλης αποχής ήταν το πολύ μεγάλο ταξίδι, ιδιαίτερα εκείνη της εποχής, και ο φόβος της αντιμετώπισης της πανίσχυρης τότε Ουρουγουάης στην έδρα της.

Όπως ήταν αναμενόμενο, η Ουρουγουάη κατέκτησε το πρώτο κύπελλο, νικώντας στον τελικό την Αργεντινή με 4 -2.

Ωστόσο, παρά την έλλειψη ικανοποιητικού αριθμού συμμετοχών, το Μουντιάλ της Ουρουγουάης πρέπει να θεωρηθεί επιτυχία, διότι αποτέλεσε το ξεκίνημα του θεσμού.

Σε φιλοτελικό επίπεδο, τεκμήρια του Μουντιάλ του 1930 υπάρχουν ελάχιστα. Μόνο λίγες μηχανικές σφραγίδες της διοργανώτριας χώρας. Η φιλοτελική τεκμηρίωσή του μπορεί να γίνει μόνο με σύγχρονο υλικό, ιδιαίτερα αυτό που εκδόθηκε για να τιμηθεί η πεντηκοστή επέτειος.



"Ευρώπη και η Αμερική αμιλλώνται για την υπεροχή στο ποδόσφαιρο"



Ο Ζυλ Ριμέ και το κύπελλο



Μία από τις τρεις αξίες που εκδόθηκαν στην Ουρουγουάη για τον εορτασμό της νίκης στην Ολυμπιάδα του Παρισιού το 1924.

1934: Ιταλία

Η δεύτερη οργάνωση ανατέθηκε στην Ιταλία του Μουσολίνι, ενώ η Ουρουγουάη δεν προσήλθε για να υπερασπιστεί τον τίτλο της. Οι περισσότερες από τις ομάδες ήταν από την ευρωπαϊκή ήπειρο. Δήλωσαν συμμετοχή 29 χώρες, γεγονός που υποχρέωσε την διεξαγωγή προκριματικών για την επιλογή των 16 που θα συμμετείχαν στην τελική φάση. Αυτή τη φορά αντιπροσωπεύτηκε και η Αφρική, με την ομάδα της Αιγύπτου.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτού του Μουντιάλ ήταν η πρώτη ραδιοφωνική μετάδοση των αγώνων, γεγονός που του έδωσε παγκόσμιο αντίκτυπο.



Πέντε από τα πολλά ιταλικά γραμματόσημα που εκδόθηκαν για το Μουντιάλ του 1934.



Ιταλία-Τσεχοσλοβακία 2-1

Η Ιταλία επιβλήθηκε της Τσεχοσλοβακίας με 2-1 στο γήπεδο του Εθνικού Φασιστικού Κόμματος, ενώπιον του κοινού της και του ίδιου του Ντούτσε, με μεγαλύτερη δυσκολία από όση αναμενόνταν.

Με την ευκαιρία αυτού του Κυπέλλου έκαναν την εμφάνισή τους στην Ιταλία τα πρώτα ειδικά αναμνηστικά γραμματόσημα, σε 9 κλάσεις. Εκδόθηκαν επίσης 9 για τα –ιταλικά τότε- νησιά του Αιγαίου και 12 για τις ιταλικές αποικίες. Ωστόσο, δεν υπήρξαν ούτε μηχανικές, ούτε αναμνηστικές σφραγίδες.

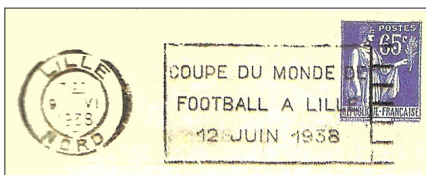
1938: Γαλλία

Το 1938 ήταν η χρονιά της Γαλλίας, πατριδας του ιδρυτή του Παγκοσμίου Κυπέλλου, να το φιλοξενήσει. Οι Γάλλοι υπολόγιζαν να μιμηθούν τους προηγούμενους οργανωτές. Αγωνιζόμενοι στο έδαφός τους προσδοκούσαν να νικήσουν στον τελικό και να το κατακτήσουν. Δυστυχώς γι' αυτούς, θα βγουν έξω από στους προημιτελικούς, αφού έχασαν από την Ιταλία με 3-1. Οι Ιταλοί, σε μεγάλη φόρμα, θα νικήσουν στον τελικό και την Ουγγαρία με σκορ 4-2.



Το γραμματόσημο του 1938 σε επίσημη Κάρτα Μάξιμουμ.

Σε αυτό το Μουντιάλ συμμετείχαν 36 ομάδες. Όμως, μετά τους προκριματικούς, οι ομάδες



“Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου στη Λίλη, 12 Ιουνίου 1938”.

που έμειναν ήταν μόνο 15! Η 16η, η Αυστρία, δεν μπόρεσε να συμμετάσχει, καθώς η χώρα είχε μόλις απορροφηθεί από το γερμανικό Ράιχ.

Στο Μουντιάλ του 1938 εκπροσωπήθηκαν Ευρώπη και Αμερική, καθώς και η αποικία των Ολλανδικών Ανατολικών Ινδιών. Οι αγώνες φιλοξενήθηκαν σε 9 διαφορετικές πόλεις.

Εκδόθηκε ένα μόνο γραμματόσημο και μία κάρτα μάξιμουμ (πολύ ζητημένη σήμερα) και μία μηχανική σφραγίδα ιδιαίτερα δυσεύρετη.



Έκδοση για την ήττα της Ουγγαρίας από την Ιταλία με 4-2.

1950: Βραζιλία

Μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το Παγκόσμιο Κύπελλο διέσχισε τον Ατλαντικό και μέχρι το 1970 άλλαξε το όνομά του σε “Κύπελλο Ζιλ Ριμέ”. Αρχικά είχαν δηλώσει συμμετοχή 16 χώρες. Ωστόσο, στη Βραζιλία βρέθηκαν μόνο 13, αφού Αργεντινή, Βέλγιο



Τα τρία γραμματόσημα της σειράς του Μουντιάλ της Βραζιλίας και μία από τις δύο σφραγίδες. Κάτω δεξιά, η μία από τις δύο κλάσεις που εξέδωσε η Ουρουγουάη για το ίδιο γεγονός.

και Τουρκία αποσύρθηκαν.

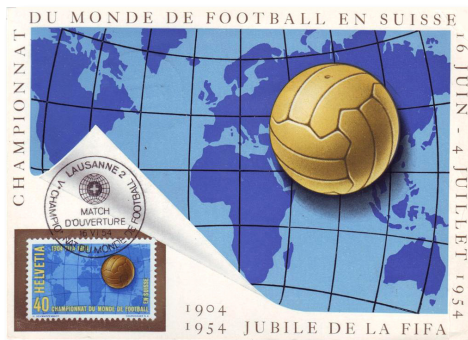
Έξω από κάθε προσδοκία, η Ουρουγουάη νίκησε μέσα στο αχανές και κατάμεστο "Μαρακανά" τη διοργανώτρια Βραζιλία με σκορ 2-1. Ο ίδιος ο Ζιλ Ριμέ παρέδωσε και πάλι το κύπελλο στην Ουρουγουάη, μέσα σε νεκρική σιγή!

Η Βραζιλία έθεσε σε κυκλοφορία τρία γραμματόσημα και δύο σφραγίδες ΠΗΚ με "Παγκόσμιο Κύπελλο" και "Δημοτικό Στάδιο".

Την ίδια χρονιά και για πρώτη φορά μία μη οργανώτρια χώρα εκδίδει ειδικά γραμματόσημα: η Ουρουγουάη.

1954 : Ελβετία

Στα προκριματικά του Παγκοσμίου Κυπέλλου του 1954 συμμετείχαν 45 ομάδες. Στην συνέχεια η ΦΙΦΑ αρνήθηκε τη συμμετοχή 7 εθνικών ομάδων. Τελικά έμειναν 37, για την διεκδίκηση των δεκατεσσάρων θέσεων της



Γραμματόσημο και σφραγίδα έναρξης του Μουντιάλ του 1954 σε Κάρτα Μάξιμουμ.

τελικής φάσης, αφού οι 2 από τις 16 θέσεις καλύφθηκαν από την προηγούμενη νικήτρια Ουρουγουάη και τη διοργανώτρια Ελβετία.

Για πρώτη φορά στην διοργάνωση συμμετείχαν η Τουρκία, η Νότια Κορέα και η Σκοτία.

Η Ουγγαρία φάνταζε ως το ακλόνητο φαβορί. Ήταν η εποχή των θρυλικών Κόκσιτς και Πούσκας, και μιας ομάδας που για τέσσερα χρόνια θριάμβευε σε όλους τους αγώνες. Οι αήττητοι μέχρι τότε Ούγγροι έφτασαν εύκολα στον τελικό, αλλά, παρά το γεγονός ότι με αντίπαλο τη Γερμανία προηγούντο στο 8ο λεπτό με 2-0, έχασαν τελικά με 3-2!

Η Ελβετία εξέδωσε ένα γραμματόσημο αναμνηστικό και δύο αναμνηστικές σφραγίδες για την έναρξη και το κλείσιμο των αγώνων.

Σουηδία: 1958

Το Παγκόσμιο Κύπελλο της Σουηδίας φιλοξένησε 16 ομάδες, σε 12 διαφορετικές πόλεις και μεταδόθηκε για πρώτη φορά τηλεοπτικά, μέσω της Eurovision. Τα κατομμύρια των θεατών σε ολόκληρο τον κόσμο είχαν τη δυνατότητα να θαυμάσουν "ζωντανά" το 17χρονο παιδί θαύμα του βραζιλιάνικου ποδοσφαίρου, τον Edson Arantes do Nascimento, επωνομαζόμενο Πελέ.

Στον τελικό εναντίον της Σουηδίας θα σημειώσει δύο τέρματα, επιτρέποντας στη Βραζιλία να κερδίσει με σκορ 5-2.



Ένα από τα τρία ίδιας εικόνας γραμματόσημα που εξέδωσε η Σουηδία και μία από τις σφραγίδες.



Η Βραζιλία δεν θα παραλείψει την έκδοση ενός γραμματόσημου και μιας αναμνηστικής σφραγίδας, για να γιορτάσει τη νίκη.

Η Σουηδία εξέδωσε 3 γραμματόσημα σε κύλιν-



δρο, χωρίς οδόντωση άνω και κάτω, και κάθε διοργανώτρια πόλη χρησιμοποίησε μία ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

Η Σοβιετική Ένωση έθεσε επίσης σε κυκλοφορία δύο γραμματόσημα, με και χωρίς οδόντωση, και η Τσεχοσλοβακία ένα.

Bernard Peters, *Asphilthem*, No 65 (2014)
Μετάφραση: Λάκης Τσάκωνας



Φιλοτελική Έκθεση στην Πάτρα

Η Φιλοτελική Εταιρεία Πατρών, συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις για τα 130 χρόνια κυκλοφορίας της εφημερίδας "Πελοπόννησος", οργάνωσε στο Συνεδριακό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών Φιλοτελική Έκθεση με θέμα "Τοπική Ιστορία της Πάτρας". Στην έκθεση, τα εγκαίνια της οποίας έγιναν στις 10 Ιουλίου, συμμετείχαν τα μέλη της Εταιρείας Αρβανιτάκης Γεράσιμος, Παπανικολάου Νικόλαος, Λυμπεράτος Αναστάσιος, Μαντάς Πέτρος και Παναγιωτόπουλος Γεώργιος με συλλογές κυρίως πατρινού ενδιαφέροντος.

Για την εκδήλωση χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα, κυκλοφόρησαν 130 αναμνηστικοί φάκελοι της ΦΕΠ και εκδόθηκε εταιρικό γραμματόσημο σε 250 αριθμημένα αντίτυπα.

40 Χρόνια Φιλοτελική Λέσβος

Πέρασαν ήδη 40 χρόνια από τότε που επί προεδρίας του μεγάλου φιλοτελικού δασκάλου Χαριλή Μπίνου κυκλοφόρησε το "Δελτίο Ανακοινώσεων" της Φιλοτελικής Εταιρείας Λέσβου. Δεν ήταν παρά μία δακτυλογραφημένη σελίδα σε δώδεκα αντίτυπα που είχε επιμεληθεί ο αείμνηστος Γιάννης Γουγούλας. Έκτοτε, η ταπεινή δακτυλογραφημένη σελίδα μετεξελίχτηκε, "ανδρώθηκε" και έγινε η Φιλοτελική Λέσβος, ένα από τα καλύτερα φιλοτελικά περιοδικά της χώρας.

Συνεορτάζουμε αυτή την επέτειο, συγχαίρουμε τη φίλη εταιρεία και ευχόμαστε από καρδιάς μακροημέρευση. Το ξεκίνημά του περιοδικού της μας θυμίζει εξάλλου και το δικό μας, δειλό και δύσκολο, όταν ο Μικές, ο αείμνηστος ακάματος φιλοτελικός εργάτης, άρχισε το 1999 με το *Φιλοτελικό Δελτίο* των 6 σελίδων πολυγράφου. Αλλά και κατόπιν, με τα πρώτα τεύχη του *Θεματικού Φιλοτελιστή*, που γίνονταν με συρραμμένες στο χέρι φωτοτυπημένες σελίδες!

Χρόνια πολλά λοιπόν στη Φιλοτελική Λέσβο. Χρόνια πολλά και μακροημέρευση σε όλα τα περιοδικά του χώρου μας. Είναι αυτά που δείχνουν ότι μέσα στο ασθενικό -στις μέρες μας- σώμα του ελληνικού φιλοτελισμού, υπάρχει μια ζωντανή καρδιά που πάλλει.

Φιλοτελικές προσωπικότητες σε γραμματόσημα

Είναι από καιρό γνωστό ότι τα Ελληνικά Ταχυδρομεία αποφάσισαν να εντάξουν στο πρόγραμμα εκδόσεων γραμματοσήμων του 2016 μία σειρά με τίτλο Ελληνικές Προσωπικότητες του Φιλοτελισμού. Μία σειρά που ασφαλώς τιμά τον ελληνικό φιλοτελισμό και χαιρετίζεται από ολόκληρο το φιλοτελικό κόσμο.

Υπάρχουν βέβαια πολλοί εξέχοντες φιλοτελιστές που ο καθένας με τον τρόπο του συνέβαλε στην ανάπτυξη και εξάπλωση στη χώρα μας αυτού του σπουδαίου "χόμπι των βασιλέων". Θα είναι επομένως εξαιρετικά δύσκολη η επιλογή τριών -τεσσάρων προσώπων, αν η έκδοση περιοριστεί σε ισάριθμα γραμματόσημα. Γι' αυτό και υπήρξαν γνώμες να εμφανιστούν ανά δύο σε κάθε γραμματόσημο, κατά το πρότυπο της πρόσφατης έκδοσης για τα "100 χρόνια της ΕΣΗΕΑ". Με αυτό τον τρόπο θα αδικηθούν λιγότεροι, και λιγότεροι θα είναι οι σύλλογοι που θα παραπενοθούν για την μη εκπροσώπηση των μεντόρων τους.

Ωστόσο, το πρόγραμμα εκδόσεων γραμματοσήμων της τρέχουσας χρονιάς είναι τόσο κορεσμένο, ώστε μία ακόμη σειρά, έστω και με Φιλοτελικές Προσωπικότητες, υπάρχει φόβος να βρει αδιάφορο τον φιλοτελικό κόσμο, αν όχι οργισμένο.

Ας ενταχθεί, τουλάχιστον, η εν λόγω σειρά στο πρόγραμμα της επόμενης χρονιάς. Θα έχει σίγουρα καλύτερη τύχη.

Σπύρος Σαμάρας

Ο συνθέτης του Ολυμπιακού Ύμνου

Ο Σαμάρας υπήρξε μία από τις σημαντικότερες μουσικές προσωπικότητες που ανέδειξε η χώρα μας. Γεννημένος στην Κέρκυρα το 1861, από Έλληνα πατέρα και Αγγλίδα μητέρα, εμφάνισε πολύ νωρίς εξαιρετικό μουσικό ταλέντο και άρχισε τις σπουδές του στο Ωδείο Αθηνών σε ηλικία 14 ετών. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, μεταξύ 1877 και 1882, έκανε διάφορες συνθέσεις, μεταξύ των οποίων μία σονάτα για βιολί και μία τετράπρακτη όπερα, *Olas*, η τελευταία σε συνεργασία με το δάσκαλό του. Μετά από αυτό το ιδιαίτερα ελπιδοφόρο ξεκίνημα, ο Σαμάρας πήγε στο Παρίσι (1882), όπου με τη βοήθεια του μαρκησίου de Saint-Hilaire συνέχισε τις μελέτες του στο Ωδείο με δάσκαλο τον διάσημο Leo Delibes.

Μετά από διάφορα έργα δευτερεύουσας σημασίας, η πραγματική σταδιοδρομία του ως συνθέτη άρχισε με την ιδιαίτερα επιτυχημένη παρουσίαση της πρώτης του όπερας *Flora mirabilis*, στο Teatro Carcano, του Μιλάνου (16 Μαΐου 1886). Δύο χρόνια αργότερα δόθηκε στη Ρώμη η πρώτη της τρίπρακτης όπεράς του *Medge*, που είχε συνθέσει πριν από τη *Flora*, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο Παρίσι.

Οι επιτυχίες του νεαρού Σαμάρα, οι πρώτες μέχρι τότε που είχε επιτύχει Έλληνας συνθέτης σε διεθνή κλίμακα, δημιούργησαν μεγάλη συγκίνηση και ενθουσιασμό στους συμπατριώτες του, όταν επισκέφτηκε για λίγο την Ελλάδα το 1889. Στο συνθέτη αποδόθη-

καν μεγάλες τιμές στην Κέρκυρα. Η *Flora* δόθηκε σε τρεις παραστάσεις από έναν ιταλικό θίασο, ενώ το θέατρο είχε διακοσμηθεί εορταστικά. Ο Σαμάρας διεύθυνε ο ίδιος την ορχήστρα. Μετά το τέλος της πρεμιέρας οι συμπατριώτες του τον περιέφεραν θριαμβευτικά στην πόλη πάνω σε άμαξα. Όμοια θερμή υποδοχή γνώρισε και στην Αθήνα, όπου η *Flora*, τον Οκτώβριο του ίδιου χρόνου, επαναλήφθηκε δέκα έξι φορές.

Αμέσως μετά ο Σαμάρας επέστρεψε στην Ιταλία. Οι δύο επόμενες όπερές του, η *Lionella* που δόθηκε στη Σκάλα του Μιλάνου (1891) και η *La furia domata*, μια εκδοχή της *Εξημέρωσης της Στρίγγλας* του Σαίξπηρ (Μιλάνο, 1895), δεν είχαν επιτυχία. Άλλα επόμενα έργα του είχαν καλύτερη τύχη, απέτυχαν όμως να εξασφαλίσουν μόνιμη θέση στο διεθνές ρεπερτόριο.

Ακολούθησαν η *La martire*, όπερα σε τρεις-πράξεις, η οποία παρουσιάστηκε με επιτυχία στη Νάπολη το 1894, ενώ η *Mademoiselle de Belle-Isle* έγινε πολύ ευνοϊκά δεκτή στη Γένοβα (1905), επαναλήφθηκε αμέσως μετά στο Teatro San Carlo της Νάπολης και μεταπήδησε για τρεις

μήνες στο Βερολίνο, στην Komische Oper Berlin.

Η τελευταία όπερά του, η *Ρέα* (Rhea), η οποία θεωρήθηκε ως ένα από τα καλύτερα έργα του, εκτελέστηκε στο Teatro Verdi της Φλωρεντίας και επαναλήφθηκε στη Ρώμη, το Μιλάνο, το Κάιρο και την Αθήνα.

Το 1896, με την ευκαιρία της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων και της πρώτης δι-

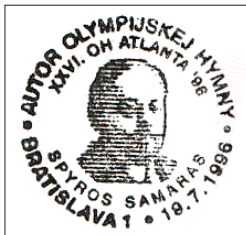


Αναμνηστική σφραγίδα με απόσπασμα από τον Ολυμπιακό Ύμνο των Παλαμά-Σαμάρα σε επίσημο φάκελο Ρουμανίας.

εξαγωγής τους στην Αθήνα, ο Σαμάρας κλήθηκε να συνθέσει τον Ολυμπιακό Ύμνο σε ποίηση Κωστή Παλαμά, τον οποίο και διέλυθνε ο ίδιος στο στάδιο με μεγάλη χορωδία και ορχήστρα.

Σε ηλικία 48 ετών (1911) εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, όπου έζησε μέχρι το θάνατό του. Αυτά τα τελευταία έτη ήταν μια περίοδος παρακαμψής. Ο συνθέτης ασχολήθηκε περισσότερο με έργα ελαφράς μουσικής (οπερέτες, ταγκό κτλ.). Το τελευταίο έργο του, *Η Κρητικοπούλα*, δόθηκε με επιτυχία στο Δημοτικό Θέατρο της Αθήνας. Άφησε επίσης μια όπερα ημιτελή (*Tigre*).

Ο Σαμάρας τιμήθηκε με το Εθνικό Μετάλλιο Γραμμάτων και Τεχνών, μετάλλιο που



Σπύρος Σαμάρας
(σφραγίδα Σλοβακίας)



Σ. Σαμάρας, Κ. Παλαμάς και απόσπασμα του Ολυμπιακού Ύμνου.

δίνεται χρόνο παρά χρόνο σε καλλιτέχνη, η εργασία του οποίου "στοχεύει στην ανύψωση της ανθρωπίνης σκέψης και συναισθημάτων, και στην έκφραση των εθνικών ιδανικών".

Αποτιμώντας το σύνολο του έργου του Σαμάρα, θα έλεγε κανείς ότι η ιστορία τον αδίκησε. Διότι ναι μεν μας άφησε παντοτινή παρακαταθήκη τον Ολυμπιακό Ύμνο του, γεγονός που τιμά τόσο την Ελλάδα όσο και τον ίδιο, ωστόσο το συνθετικό του έργο περιλαμβάνει πολύ σημαντικότερες δημιουργίες, κυρίως όπερες, που δυστυχώς σκεπάστηκαν από το βαρύ πέπλο της λήθης.

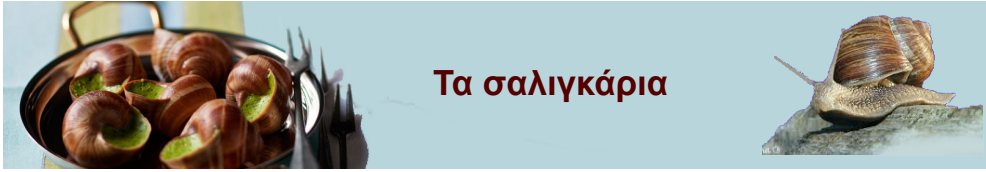
Π. Λ.

Η εποποιία του σολομού

Όσες φορές και αν το έχουμε διαβάσει ή το έχουμε δει σε τηλεοπτικά ντοκιμαντέρ, ποτέ δεν θα πάψουμε να θαυμάζουμε αυτό τον παράξενο κύκλο ζωής του σολομού. Αυτή την ηρωική εποποιία που περνά λίγο πριν το τέλος της ζωής του στην προσπάθεια να αποκτήσει απογόνους. Ύστερα από ένα τουλάχιστον χρόνο παραμονής στη θάλασσα, ικανός πια για αναπαραγωγή, ανέρχεται το ρου των ποταμών ξεπερνώντας μικρούς και μεγάλους καταρράκτες, κάνοντας απίστευτα μεγάλα άλματα σε σχέση με το μέγεθός του, για να φτάσει στα ψυχρά και πλούσια σε οξυγόνο νερά, κοντά στις πηγές των ποταμών. Εκεί, μεταξύ Νοεμβρίου και Ιανουαρίου, κάθε θηλυκό γεννά σε χαλικώδεις βυθούς χιλιάδες αβγά, που γονιμοποιούνται αμέσως από το αρσενικό. Ύστερα από 2-3 μήνες γεννιούνται μικρά διαφανή ψαράκια, μήκους 2 περίπου εκ., που φέρουν κάτω από την κοιλιά ένα ογκώδη σάκο, ο οποίος περιέχει θρεπτικές ουσίες για την πρώτη περίοδο της ζωής τους. Αφού φτάσουν στην ηλικία των 2 ετών και το μήκος των 12-15 εκ., οι μικροί αυτοί σολομοί κατέρχονται στη θάλασσα όπου συμπληρώνεται η ανάπτυξη τους. Στο μεταξύ, οι δύο γονείς, εξουθενωμένοι από το πολυήμερο εξοντωτικό ταξίδι, κατά τη διάρκεια του οποίου δεν λαβαίνουν τροφή και αντιμετωπίζουν μύριους κινδύνους, μόλις εκπληρώσουν το γονικό τους καθήκον, τελειώνουν τη ζωή τους.



Λ. Τ.



Τα σαλιγκάρια

Το σαλιγκάρι έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως σαν σύμβολο. Συμβολίζει την αναγέννηση, καθώς εμφανίζεται και εξαφανίζεται ανάλογα με το φεγγάρι. Η ιουδαίο-χριστιανική κουλτούρα δεν φαίνεται να το εκτιμά ιδιαίτερα, καθώς αναφέρεται ως "γλοιώδες σαλιγκάρι" (Ψαλμός 58:9). Αυτό γιατί του αποδίδεται το θανάσιμο αμάρτημα της σκηνηρίας!

Στις λαϊκές παραδόσεις εμφανίζεται ως σύμβολο της υπομονής, λόγω της βραδύτητάς του.

Σαλιγκάρια χρησιμοποιήθηκαν ευρύτατα στη μαντεία, ενώ ο θεός του φεγγαριού των Αζτέκων Tecciztecatl φορούσε στην πλάτη του κέλυφος σαλιγκαριού.

Τέλος, ο Έλληνας ποιητής Ησίοδος έγραψε ότι όταν τα σαλιγκάρια ανεβαίνουν επάνω στους κορμούς των δέντρων, είναι η εποχή της συγκομιδής.

Πέρα όμως και πάνω από όλα αυτά, το σαλιγκάρι είναι για τους αγρότες ένας μεγάλος μπτελάς, για τους εκτροφείς σαλιγκαριών μία καλή πλουτοπαραγωγική πηγή και για τους καλοφαγάδες ένας από τους εκλεκτότερους μεζέδες. Όχι βέβαια για όλους, διότι υπάρχουν αρκετοί που όχι μόνο δεν διανοούνται να το γευτούν, αλλά νιώθουν στομαχικές ανωμαλίες και μόνο στη θέα του.

Στη "φυσική ιστορία" του σχολείου διδαχτήκαμε ότι το σαλιγκάρι είναι γαστερόποδο πνευμονοφόρο μαλάκιο. που το σώμα του προφυλάσσεται από

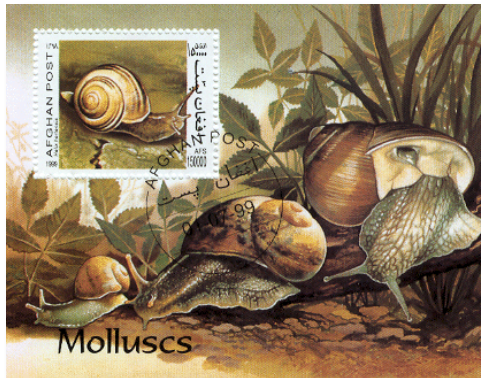
ένα περιελιγμένο όστρακο. Χαρακτηριστικότερο είδος σαλιγκαριού στη χώρα μας είναι ο *Κοχλίας ο πωματίας* (*Helix pomatia*), κοινώς σάλιαγκας ή χοχλιός, ή καράολος στην κυπριακή διάλεκτο.

Έχει μακρόστενο σώμα, που προεξέχει εν μέρει από το κέλυφος. Στο κεφάλι φέρει δύο ζευγάρια κεραίες. Καθώς κινείται αργά, αφήνει ίχνη βλέννας. Τρέφεται με βλαστούς και χόρτα, χρησιμοποιώντας την γλώσσα του που φέρει κερατώδεις σχηματισμούς σαν δόντια.

Στους καλλιεργημένους κήπους προκαλεί μεγάλες ζημιές. Γι' αυτό και οι καλλιεργητές ραντίζουν με κατάλληλα φάρμακα για να το εξοντώσουν.

Τα σαλιγκάρια δραστηριοποιούνται μετά την βροχή ή κατά την διάρκεια της νύχτας, όταν επικρατεί υγρασία. Όταν οι συνθήκες είναι υπερβολικά ξηρές, υποχωρούν στο εσωτερικό του κελύφους και σφραγίζουν την είσοδο με ένα είδος προσωρινού καλύμματος από αποξηραμένη βλέννα. Σε αυτή την κατάσταση τα σαλιγκάρια βρίσκονται σε ένα είδος νάρκης και μπορούν να επιβιώσουν χωρίς νερό και τροφή για μήνες.

Κάθε σαλιγκάρι ψάχνει για μαλακό έδαφος για να σκάψει και να αφήσει τα αβγά του. Τα εναποθέτει σε μικρούς λάκκους 2,5 - 4 εκ. Τα σαλιγκάρια γεννούν περίπου 85 αβγά και τα μικρά σαλιγκαράκια εκκολάπτονται μετά από 2-4 εβδομάδες. Συνήθως γεννούν όταν έχει υγρα-



Helix Pomatia, το δημοφιλέστερο γαστριμαργικά.

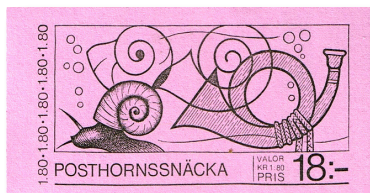
σία και η πιο γόνιμη περίοδος τους είναι από Φεβρουάριο έως Οκτώβριο.

Έχουν βρεθεί κελύφη σαλιγκαριών σε αρχαιολογικές ανασκαφές, ένδειξη ότι τα σαλιγκάρια τρώγονται από τα προϊστορικά χρόνια. Ένας αριθμός των αρχαιολογικών χώρων γύρω από τη Μεσόγειο που έχει ανασκαφεί μας παρέχει φυσικές αποδείξεις της μαγειρικής χρήσης διαφόρων ειδών σαλιγκαριών. Οι Ρωμαίοι, ειδικότερα, θεωρούσαν τα σαλιγκάρια εκλεκτή τροφή, όπως μας πληροφορεί στα γραπτά του ο Πλίνιος.

Στην Ευρώπη έχουν καταγραφεί 400 είδη σαλιγκαριών και σε όλο τον κόσμο 4000. Στην Ελλάδα τρία κυρίως είδη θεωρούνται εδώδιμα: το *Helix lucorum*, γνωστό ως "μαύρο σαλιγκάρι", το *Helix pomatia*, με σάρκα άσπρη – κιτρινωπή που είναι το πιο δημοφιλές εμπορικά, και το *Helix aspersa*, άσπρο-κιτρινωπό, διαδεδομένο κυρίως στη Βόρειο Ελλάδα.

Τόσο στην Ελλάδα όσο και σε πολλές άλλες χώρες, υπάρχουν πλήθος συνταγές για το μαγείρεμα των σαλιγκαριών. Εντούτοις, η πιο ξακουσμένη είναι αυτή της Βουργουνδίας (*escargots de Bourgogne*), η οποία χρησιμοποιεί αποκλειστικά την ποικιλία *Helix pomatia*.

Σύμφωνα με αυτή τη συνταγή, τα σαλιγκάρια ταιάζονται πρώτα με πύτουρο για να καθαρίσουν εσωτε-



Σαλιγκάρια σε ζεύγος αυτοκόλλητων γραμματοσήμων Βελγίου.



Μπορεί να μην είναι γραμματόσημο, αλλά ο δημιουργός του έχει χιούμορ! "Σαλιγγαροταχυδρομείο. Βραδύτητα εγγυημένη!"

ρικά, σκοτώνονται σε βραστό νερό και αφαιρούνται από το καβούκι τους.

Αφού λιώσει μία ποσότητα βουτύρου, χτυπηθεί και γίνει σαν κρέμα, αναμιγνύεται καλά με πολύ ψιλοκομμένο μαϊντανό, σκόρδο και φρέσκο κρεμμύδι, και μπαίνει στο ψυγείο για μισή ώρα. Στη συνέχεια, εισάγεται λίγο από το μίγμα στο βάθος κάθε καβουκιού, μπαίνει και πάλι το σαλιγκάρι και κλείνεται με λίγο ακόμη από το μίγμα. Τέλος, τα σαλιγκάρια μπαίνουν σε προθερμασμένο φούρνο και είναι έτοιμα για σερβίρισμα.

Υπάρχουν ειδικές λαβίδες για τη συγκράτηση των κελυφών, και ειδικά πιρούνια για την εξαγωγή της σάρκας. Τέλος, ειδικοί δίσκοι με έξη ή δώδεκα θήκες εξασφαλίζουν την παραμονή των σαλιγκαριών επάνω στο ...τραπέζι.

Στη Γαλλία, το σαλιγκάρι *Helix pomatia* είναι προστατευόμενο είδος και, σε φυσική κατάσταση, επιτρέπεται η συγκομιδή του μόνο για οικιακή κατανάλωση. Αυτά που χρησιμοποιούνται για εμπορία και κατανάλωση στα εστιατόρια προέρχονται κυρίως από τις χώρες της Ανατολής. Εξαγωγική χώρα σαλιγκαριών είναι και η Ελλάδα. Είναι γνωστές οι μονάδες εκτροφής τους στη χώρα μας, κυρίως στην Κρήτη.

Καλή σας όρεξη.
(Αν σας αρέσουν, φυσικά!)

Λάκης Τσάκωνας



1. Αν σαλιγκάρια και ταχυδρομικό κέρας μπήκαν μαζί για να συμβολίσουν τα "ταχυ"-δρομεία, τότε στο παρόν τευχίδιο σίγουρα έχει γίνει κάποιο λάθος! 2. Σαλιγκάρια σε ερωτικές περιπτώξεις.
3. Υπάρχει πάντως και αυτή η χρήση του σαλιγκαριού!

SERVICE ή SVERIGE; Ίδου το δίλημμα!

Ήταν κάποτε ένα κύριος που χρειάστηκε να αποταθεί στο "σέρβις" (SERVICE) της γνωστής εταιρείας ηλεκτρικών οικιακών συσκευών ΙΖΟΛΑ που έδρευε στη Μεταμόρφωση. Έγραψε ό,τι έγραψε, το έκλεισε σε ένα φάκελο αεροπορικού τύπου που βρήκε πρόχειρο και έβαλε τη διεύθυνση της παραλήπτριας εταιρείας. Εκεί που δυσκολεύτηκε λίγο ήταν στη γραμματοσήμανση. Ο φάκελος ήταν ιδιαίτερα μικρός για να χωρέσει τη διεύθυνση, και να περισσέψει χώρος για το γραμματόσημο!



Όταν τελικά κατάφερε να ολοκληρώσει τις διαδικασίες και έμεινε ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα, έριξε το γράμμα στο "κουτί", του ευχήθηκε καλό κατευόδιο, και περίμενε την απάντηση. Η συνολική εμφάνιση του φακέλου φανερώνει, χωρίς αμφιβολία, άτομο που δεν είχε πολλές δοσοληψίες με την αλληλογραφία και την γραφή γενικότερα. Ήταν όμως αρκετό αυτό για μπει η επιστολή μας στην περιπέτεια που θα δούμε παρακάτω;

Όταν ο επιφορτισμένος με τη διαλογή ταχυδρομικός υπάλληλος των ΕΛΤΑ είδε επάνω στο φάκελο αυτό το παράξενο "SERVICE", προσπάθησε να θυμηθεί για ποια χώρα πρόκειται. Ήξερε ότι στο κάτω μέρος των φακέλων έγραφαν πάντα τη χώρα προορισμού. Αλλά ποια να είναι αυτή η "SERVICE"; Έξυσε λίγο το δεξί του μηλίγγι, μελέτησε το ζήτημα λίγο βαθύτερα -πάντα χρειάζεται να εμβαθύνουμε- και τελικά το βρήκε! Αυτά τα ξένα γράμματα ήταν η Σουηδία. Έμοιαζε με το SVERIGE.

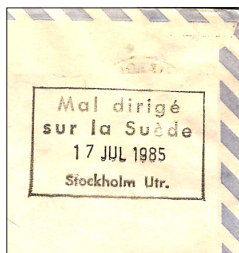
Τυπικός και ευσυνείδητος καθώς ήταν, προώθησε αμέσως την επιστολή στο σάκο που προοριζόταν για τη μακρινή σκανδιναβική χώρα. Δεν τον συγκίνησε ωστόσο ούτε το

τέλος των 27 δραχμών (ελλιπές για το εξωτερικό), ούτε φαίνεται να είχε ποτέ ακούσει για κάποια "ΙΖΟΛΑ", ή κάποια "Μεταμόρφωση". Ποιος ξέρει. Μπορεί να υπάρχει Μεταμόρφωση και στη Σουηδία. Μονοπώλιο την έχουμε;

Ύστερα από λίγες μέρες, η επιστολή μας έφτασε στην όμορφη Στοκχόλμη.

Όταν ο Σουηδός ταχυδρομικός πήρε αυτό τον παράξενο φάκελο στα χέρια, τον εξέτασε από τη μία πλευρά, τον ερεύνησε από την άλλη... Ελληνικά δεν ήξερε βέβαια. Γνώριζε όμως πολύ καλά ότι τη χώρα

του την έλεγαν SVERIGE και όχι SERVICE. Είδε και το γραμματόσημο ότι ήταν ελληνικό, οπότε πήρε αμέσως την κατάλληλη σφραγίδα, αυτή που έγραφε στα γαλλικά "Κακώς κατευθύνθηκε στη Σουηδία", την έθεσε στο πίσω μέρος του φακέλου, έγραψε και στο μπροστινό ένα "ΑΤΕΝ" με το χέρι, και τον ξαπόστειλε από εκεί που ήρθε.



Φαίνεται πως, αργά ή γρήγορα, το γράμμα του κακογράφου συμπατριώτη μας έφτασε τελικά στον προορισμό του. Χρειάστηκε βέβαια λίγος χρόνος παραπάνω. Χρειάστηκε να πετάξει πάνω από σύννεφα, πάνω από βουνά και λαγκάδια, φιορδ και πέλαγα!

Ίσως όμως όλα αυτά να έγιναν για χάρη μας. Για να αποκτήσει ο φιλοτελισμός ένα χαριτωμένο ντοκουμέντο, από αυτά που πολλοί συλλέκτες αρέσκονται να συλλέγουν με mania. Αλλά και για να προστεθεί ένα ακόμα δείγμα της αφηρημάδας, της απροσεξίας ή/και της αμορφωσίας μερικών Ελλήνων υπαλλήλων.

Π. Λ.

Σημείωση: Ο εν λόγω φάκελος ανήκει στη συλλογή Κώστα Χριστοδουλιδη.

Dr Valeriu Neaga (1926-2003) Ο Αλ. Κοτοπούλης της Ρουμανίας

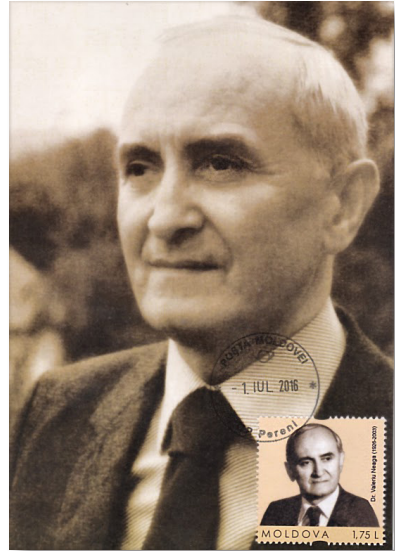
Η 1η Ιουλίου 2016 ήταν η ενενηκοστή επέτειος της γέννησης του Dr Valeriu Neaga. Του "άγιου προστάτη" και μέντορα της ρουμανικής Μαξιμαφιλίας, σύμφωνα με χαρακτηρισμούς ρουμανικών φιλοτελικών δημοσιευμάτων. Με αφορμή αυτή την επέτειο, η Εταιρεία Μαξιμαφιλίας της χώρας του αποφάσισε να επωφεληθεί για να τον τιμήσει.

Ο Neaga, γεννημένος στο μικρό χωριό Pereeni της Βεσσαραβίας (σήμερα στη Δημοκρατία της Μολδαβίας), σπούδασε ιατρική και από παιδί ασχολήθηκε με τη συλλογή γραμματοσήμων. Στα φοιτητικά του χρόνια υπήρξε συνιδρυτής της πρώτης φοιτητικής φιλοτελικής εταιρείας της χώρας του.

Έκτοτε και επί πενήντα χρόνια εργάστηκε ακατάπαυστα για το φιλοτελισμό, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην μαξιμαφιλία, της οποίας υπήρξε πρωτοπόρος στη χώρα του -και όχι μόνο-, αντίστοιχος του δικού μας αείμνηστου Αλέξανδρου Κοτοπούλη. Χάρη στην πρώιμη ενασχόλησή του με αυτό τον τρόπο φιλοτελικής συλλογής και την εν γένει συμβολή του στη διάδοση και εξέλιξη της μαξιμαφιλίας, η Ρουμανία είναι σήμερα μία από τις πιο ανεπτυγμένες μαξιμαφιλικά χώρες της Ευρώπης.

Ως καλύτερη λύση για τη απόδοση φιλοτελικής τιμής στον Neaga, η Ρουμανική Εταιρεία Μαξιμαφιλίας αποτάθηκε στα Ταχυδρομεία της Μολδαβίας και πρότεινε την έκδοση ενός γραμματοσήμου. Πρόταση που έγινε δεκτή και την 1η Ιουλίου 2016 τέθηκε σε κυκλοφορία ένα προσωπικό γραμματόσημο και δύο κάρτες μάξιμουμ "variantes" (παραλλαγές) με την εικόνα του τιμώμενου. Οι ΚΜ φέρουν την σφραγίδα του χωριού Pereeni όπου γεννήθηκε, και ημερομηνία "1 Ιουλίου 2016", ημέρα των γενεθλίων του.

Άξια τιμή για ένα πρωτοπόρο φιλοτελιστή.



Πανελλήνια Φιλοτελική Έκθεση "ΜΑΞΙ-ΘΕΜΑ 2016" 19-23 Οκτωβρίου 2016

Παγκόσμιο Πολιτιστικό Ίδρυμα Ελληνισμού και Διασποράς
Λεωφ. Δεκελείας 152 και Ατταλείας, Άλσος Νέας Φιλαδέλφειας

Μη συναγωνιστική έκθεση Θεματικού Φιλοτελισμού & Μαξιμαφιλίας



Οργάνωση:

Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού
Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ
Παγκ. Πολιτιστ. Ίδρυμα Ελληνισμού & Διασποράς
Αρωγός: Ελληνικά Ταχυδρομεία

Σας περιμένουμε!

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ



• Στις 8 Ιουλίου 2016 κυκλοφόρησε νέα αναμνηστική σειρά με τίτλο **"Αγωνιστές της Νεολοίας Λαμπράκη"**, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 3.72, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Εκδόθηκαν επίσης 6.000 ΦΠΗΚ προς € 5.30, 1.000 τυποποιημένες σειρές γραμματοσήμων προς € 6.40, 1.000 απλά λευκώματα σειράς προς € 12.10 και 1.000 σετ Καρτών Μάξιμουμ προς € 6.40 το σετ.



• Στις 8 Ιουλίου 2016 κυκλοφόρησε νέα αναμνηστική σειρά με τίτλο **"EUROMED 2016 - Ψάρια της Μεσογείου"**, αποτελούμενη από 1 γραμματόσημο ονομαστικής αξίας € 3.00, σε 80.000 τεμάχια. Εκδόθηκαν επίσης 5000 τευχίδια των δύο γραμματοσήμων χωρίς οδόντωση οριζοντίως προς € 6.00 έκαστο, 5.000 ΦΠΗΚ προς € 4.20 και 1.000 απλά λευκώματα σειράς προς € 11.40.



• Στις 8 Ιουλίου 2016 κυκλοφόρησε επίσης νέα αναμνηστική σειρά με τίτλο **"Ολυμπιακοί Αγώνες RIO 2016"**, αποτελούμενη από 2 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 1.70, σε 120.000 τεμάχια. Εκδόθηκαν επίσης 5.000 ΦΠΗΚ προς € 2.90 και τυποποιημένες σειρές γραμματοσήμων προς € 4.00.



• Την 1η Σεπτεμβρίου 2016 κυκλοφόρησε η νέα αναμνηστική σειρά με τίτλο **"Διακεκριμένες Ελληνικές Προσωπικότητες"**, αποτελούμε-



νη από 5 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 4.62, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Εκδόθηκαν επίσης 5.000 X 5 ΦΠΗΚ (5.000 σετ) προς € 7.90 και 1000 τυποποιημένες σειρές γραμματοσήμων προς € 7.80.

ΚΥΠΡΟΥ

• Στις 8 Ιουλίου 2016 κυκλοφόρησε νέα αναμνηστική σειρά με τίτλο **“EUROMED 2016 - Ψάρια της Μεσογείου”**, αποτελούμενη από 1 γραμματόσημο ονομαστικής αξίας € 1.88,• Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΦΠΗΚ προς € 2.28.



• Στις 8 Ιουλίου 2016 κυκλοφόρησε επίσης αναμνηστική σειρά με τίτλο **“Παλιές βρύσες της Κύπρου”**, αποτελούμενη από 2 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 0.75, σε 120.000 πλήρεις σειρές.. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΦΠΗΚ προς € 1.17.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

Με την ευκαιρία της επετείου των 100 χρόνων από την συμβολή της Θάσου στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο μέσω των δράσεων του Πολεμικού Αεροδρομίου Καζαβητίου (Πρίνου) χρησιμοποιήθηκε στις 24 Ιουνίου 2016 η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

• Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων στο Φεστιβάλ Επιδαύρου

χρησιμοποιήθηκε το γνωστό ειδικό χρονολογικό σήμαντρο στις ακόλουθες ημερομηνίες:

Ιούλιος: 1, 2, 8, 9, 15, 16, 22, 23, 29, 30/07/2016,

Αύγουστος: 5, 6, 19, 20/08/2016



• Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 175 χρόνων από την έκδοση του πρώτου φύλλου της εφημερίδας "Πελοπόννησος", χρησιμοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2016 η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα.



• Με την ευκαιρία των εγκαινίων του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Θέρμου Αιτωλοακαρνανίας στις 17 Ιουλίου 2016, χρησιμοποιήθηκε η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

• Με την ευκαιρία της διεξαγωγής της 27ης Διεθνούς Ιστιοπλοϊκής Εβδομάδας Ιονίου 2016, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα από 1 έως 7 Αυγούστου 2016, χρησιμοποιήθηκε την 1η Αυγούστου 2016 η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα.



• Με την ευκαιρία της διοργάνωσης των αγώνων αεροβόλου τυφεκίου πανελληνίου συμμετοχής με την επωνυμία "Κ' Κενταύρια" χρησιμοποιήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2016 η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

• Στα πλαίσια των εκδηλώσεων του "Έτους Ελλάδας" στη Ρωσία, της επετείου των 90 χρόνων από την ίδρυση του ΠΑΟΚ, και του αγώνα που διεξήχθη μεταξύ της ΚΑΕ ΠΑΟΚ και ΤΣΣΚΑ ΜΟΣΧΑΣ στις 9 Σεπτεμβρίου 2016, χρησιμοποιήθηκε αυτή την ημέρα η εικονιζόμενη ειδική αναμνηστική σφραγίδα.



• Με την ευκαιρία της 81ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της (10-18/09/2016) το γνωστό ειδικό χρονολογικό σήμαντρο.

ΚΥΠΡΟΥ

C6/2016 Χρησιμοποιήθηκε στις 25/08/2016 με την ευκαιρία της **Γιορτής του Κρασιού** στη Λεμεσό (γνωστή, επαναλαμβανόμενη κατ' έτος σφραγίδα)

ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΚΥΠΡΟΥ

• S4/2016. Χρησιμοποιήθηκε κατά διαστήματα την περίοδο από 1η Ιουλίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 στα πλαίσια των εκδηλώσεων που πραγματοποιεί ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης "Πάφος 2017".

• S7/2016. Χρησιμοποιήθηκε από 22 Αυγούστου έως 4 Σεπτεμβρίου 2016 με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού στη Λεμεσό (Γνωστή, επαναλαμβανόμενη κατ' έτος σφραγίδα).



• S8/2016. Χρησιμοποιήθηκε στις 8 και 9 Σεπτεμβρίου στα πλαίσια των εγκαινίων του Μουσείου Κυπριακού Σιδηροδρόμου του Ευρύχου (9/09/2016).

• S9/2016. Χρησιμοποιήθηκε από 19 έως 23 Σεπτεμβρίου με την ευκαιρία των εκδηλώσεων του 32ου Φεστιβάλ Αγίας Νάπας που πραγματοποιήθηκε στις 23-25/09/2016. (Γνωστή, επαναλαμβανόμενη κατ' έτος σφραγίδα).

